

Ýyl ýazgylary

Birinji kitap

Giriş

Ýyl ýazgylarynyň birinji we ikinji kitaplary ýewreý dilinde «Ýyllaryň wakalary» ady bilen bellidir. Bu kitaplaryň, şeýle-de *Ezra* we *Nehemya* kitaplarynyň awtory Ezra mürze hasaplanylýar.

Bu kitaplarda ysraýyl tireleriniň nesil daragtlary, Dawut we Süleýman

pygamberleriň ömri we eden işleri beýan edilýär. Gelejekde halas etjek Mesih Patyşanyň gelerine umyt döretmek üçin, bu iki beýik pygamberiň ömür beýanlary nusgalyk hökmünde görkezilýär.

Mazmuny

Nesil daragtlary we sanawlar	1:1–9:44
Şawulyň ölümi	10:1-14
Dawudyň şalyk sürmegi	11:1–29:30
Kynçylyklar we üstünlikler	11:1–22:1
Ybadathanany gurmak üçin görülyän taýýarlyk	22:2–29:30

1-nji bap

Adam atadan Ybraýyma çenli bolan nesiller

(*Gelip çykys 10:2-5*)

¹Adamdan Şis, Şisden Enoş, Enoşdan Keýnan, ²Keýnandan Mahalalel, Mahalalelden Ýeret, ³Ýeretden Hanok, Hanokdan Metuşela, Metuşeladan Lemek, Lemekden Nuh doguldy. ⁴Nuhuň oğullary: Sam, Ham we Ýafes.

⁵Ýafesiň nesilleri: Gomer, Magok, Madaý, Ýawan, Tubal, Meşek we Tiras.

⁶Gomeriň nesilleri: Aşkenaz, Ripat we Togarma.

⁷Ýawanyň nesilleri: Elişa, Tarşys, Kitim we Dodanym.

⁸Hamyň nesilleri: Kuş, Müsür, Put we Kengan.

⁹Kuşuň nesilleri: Seba, Hawyla, Sabta, Ragama we Sabteka.

Ragamanyň nesilleri: Şeba we Dedan.

¹⁰Kuşdan ýene Nimrot doguldy; ol ýer yüzünde ilkinji edermen urşujydy.

¹¹⁻¹²Müsür lutlaryň, anamlaryň, lehablaryň, naptuhlaryň, patruslaryň, kasluhlaryň we kaptorlaryň atasydy; kasluhlardan hem piliştliiler gelip çykdy.

¹³⁻¹⁶Kengandan onuň ilkinji ogy Sidon hem-de Het doguldy. Kengan ýabuslylaryň, amurlaryň, girgaşlaryň, hiwileriň, arklaryň, sinleriň, arwatlaryň, semaralaryň we hamatlaryň hem atasydy.

¹⁷Samyň nesilleri: Eýlam, Aşur, Arpakşat, Lut, Aram, Us, Hul, Geter, Meşek. ¹⁸Arpakşatdan Şela, Şeladan Eber doguldy. ¹⁹Eberden iki ogul dünýä indi, olaryň biriniň ady Pelekdi, onuň döwründe dünýädäki halklar bölünipdi ^a; onuň doganynyň ady Ýoktandy. ²⁰Ýoktandan Almodat, Şelep, Hasarmawet, Ýera, ²¹Hadoram, Uzal, Dikla, ²²Eýbal ^b, Abymaýyl, Şeba, ²³Opyr, Hawyla we Ýobap doguldy. Bularyň hemmesi Ýoktanyň nesilleridir.

Samdan Ybraýyma çenli bolan nesiller

²⁴Sam, Arpakşat, Şela; ²⁵Eber, Pelek, Reguw; ²⁶Seruk, Nahor, Tera; ²⁷Ybram, ýagny Ybraýym.

Ybraýymyň nesilleri

(*Gelip çykyş 25:1-4,12-16; 36:10-14*)

²⁸Ybraýymyň ogullary: Yshak, Ysmaýyl. ²⁹⁻³¹Olaryň nesilleri şulardyr: Ysmaýylyň nowbahar ogy Nebaýot. Soňra Kedar, Adbeýel, Mibsam, Mişma, Duma, Masa, Hadat, Teýma, Ýetur, Napyş we Kedema doguldy. Bular Ysmaýylyň ogullarydyr.

³²Ybraýymyň gyrnak aýaly Keturanyň oňa dogrup beren ogullary: Zimran, Ýokşan, Medan, Midýan, Ýişbak we Şuwa. Ýokşandan Şeba we Dedan doguldy.

³³Midýanyň ogullary: Eýpa, Eper, Hanok, Abyda we Eldaga. Bularyň hemmesi Keturanyň nesilleridir.

³⁴Ybraýymdan Yshak doguldy. Yshagyň ogullary: Ysaw we Ysraýyl. ³⁵Ysawyň ogullary: Elipaz, Reguwal, Ýeguş, Ýaglam we Kora. ³⁶Elipazyň ogullary: Teýman, Omar, Sepi ^c, Gatam, Kenaz, Timna we Amalek. ³⁷Reguwalyň ogullary: Nahat, Zera, Şamma we Miza.

Edomyň ýerli ilaty

(*Gelip çykyş 36:20-28*)

³⁸Segiriň ogullary: Lotan, Şobal, Sibgon, Ana, Dişon, Eser we Dişan. ³⁹Lotanyň ogullary: Hory we Homam; Timna Lotanyň aýal doganydy. ⁴⁰Şobalyň ogullary: Alýan ^d, Manahat, Eýbal, Şepo we Onam. Sibgonyň ogullary: Aýa we Ana. ⁴¹Ananyň ogy: Dişon. Dişonyň ogullary: Hamran ^e, Eşban, Ýytran we Keran. ⁴²Eseriň ogullary: Bilhan, Zagawan we Ýagkan ^a. Dişanyň ogullary: Us we Aran.

Edomyň patyşalary

(*Gelip çykyş 36:31-43*)

⁴³Ysraýyllara hiç bir patyşa şalyk etmezden öňki Edom ýurdunda höküm süren patyşalar şu aşakdakylardyr: Begoryň ogy Bala. Onuň paýtagt galasynyň ady Dinhabady. ⁴⁴Bala dünýäden ötüp, onuň ýerine Bosra galasyndan bolan Zeranyň ogy Ýobap patyşa boldy. ⁴⁵Ýobap dünýäden ötüp, onuň ýerine teýmanly Huşam patyşa boldy. ⁴⁶Huşam dünýäden ötüp, onuň ýerine Mowap ýurdunda

^a **1:19 Pelekdi... bölünipdi** – ýewreýçe *Pelekdi* we *bölünipdi* sözleriniň aýdylýşy meňzeşdir.

^b **1:22 Eýbal** – käbir gadymy terjimelerde *Obal*. Seret: Gçk 10:28.

^c **1:36 Sepi** – käbir gadymy golýazmalarda *Sepo*. Seret: Gel 36:11.

^d **1:40 Alýan** – käbir gadymy terjimelerde *Alwan*. Seret: Gçk 36:23.

^e **1:41 Hamran** – bu at Gçk 36:26-da *Hemdan* diýip düş gelýär.

^a **1:42 Ýagkan** – bu at Gçk 36:27-de *Akan* diýip düş gelýär.

midýanlary ýeñen, Bedatyň ogly Hadat patyşa boldy. Onuň paýtagt galasynyň ady Awytdy. ⁴⁷Hadat dünýäden ötüp, onuň ýerine masrekaly Samla patyşa boldy. ⁴⁸Samla dünýäden ötüp, onuň ýerine Ýewfrat derýasynyň boýundaky Rehobotdan bolan Şawul patyşa boldy. ⁴⁹Şawul dünýäden ötüp, onuň ýerine Akboryň ogly Bagalhanan patyşa boldy. ⁵⁰Bagalhanan dünýäden ötüp, onuň ýerine Hadat patyşa boldy. Onuň paýtagt galasynyň ady Pagudy. Meýzahabyň agtygy, Matrediň gyzy Meheýtabel onuň aýalydyr. ⁵¹Hadat dünýäden ötdi.

Edomyň urugbaşlary şulardy: Timna, Alwa, Ýetet, ⁵²Oholybama, Ela, Pinon, ⁵³Kenaz, Teýman, Mibsar, ⁵⁴Magdyýel we Iram. Bularyň hemmesi Edomyň urugbaşlarydy.

2-nji bap

Ysraýylyň nesilleri

¹⁻²Ysraýylyň ogullary şulardyr: Ruben, Şimgon, Lewi, Ýahuda, Ýsakar, Zebulun, Dan, Ýusup, Benýamin, Naftaly, Gat we Aşer.

³Ýahudanyň ogullary şulardyr: Er, Onan we Şela. Bu üçüsi onuň kengan aýaly Batşuwadan doglan ogullarydyr. Reb Ýahudanyň nowbahar ogly Eri Öz nazarynda betpäl bolany üçin öldürdi. ⁴Ýahudanyň gelni Tamardan Peres hem Zera doguldy. Onuň jemi baş ogly bardy.

⁵Peresiň ogullary: Hesron, Hamul.

⁶Zeranyň ogullary: Zimri, Eýtan, Heýman, Kalkol, Dara – jemi baş ogul. ⁷Karmynyň ogly: Akar^a. Ol Rebbe bagyş

edilen zady alyp, günä etdi we Ysraýylyň başyna bela getirdi^b.

⁸Eýtanyň ogly Azarýa.

Dawut patyşanyň nesil daragty

⁹Hesronyň ogullary: Ýerahmeýel, Ram we Kelubaý^c.

¹⁰Ramdan Eminadap, Eminadapdan ýahudalaryň tirebaşsyz Nahşon doguldy.

¹¹⁻¹²Nahşondan Salma^d, Salmadan Bowaz, Bowazdan Obet, Obetden Ýyşay doguldy.

¹³⁻¹⁶Ýyşaydan onuň nowbahar ogly Eliýap, ikinji ogly Abynadap, üçünji ogly Şimga, dördünji ogly Netanel, bäşinji ogly Radaý, altynjy ogly Osem, ýedinji ogly Dawut hem-de olaryň aýal doganlary Seruýa bilen Abygaýyl doguldy. Seruýadan Abyşay, Ýowap hem-de Asahel atly üç ogul dünýä indi. ¹⁷Abygaýyldan Emasa doguldy. Ysmaýyl urugyndan bolan Ýeter Emasanyň kakasydyr.

Hesronyň nesilleri

¹⁸Hesronyň ogly Kalebiň Azuba hem-de Ýerigot atly aýallaryndan birnäçe çagasy boldy. Azubadan bolan ogullar, ine, şulardyr: Ýeşer, Şobap, Ardon.

¹⁹Azuba ölerden soň, Kalep Efraty aýallyga aldy; Efratdan Hur doguldy.

²⁰Hurdan Ury, Urudan Besalel doguldy.

²¹Hesron Gilgadyň kakasy Makryň gyzynyň ýanyna girdi. Hesron oňa öýlenende altmyş ýaşyndady. Ondan Segup doguldy. ²²Segupdan Ýaýyr doguldy. Gilgatda onuň yigrimi üç galasy bardy. ²³Ýöne Geşur bilen Aram olardan Hawotýaýyry hem-de Kenaty

^a 2:7 Akar – bu at Ýeş 7:1-de Akan diýip duş gelýär.

^b 2:7 Akar... bela getirdi – ýewreýçe Akar we bela getirdi sözleriniň aýdylyşy meňzeşdir.

^c 2:9 Kelubaý – Kalebiň beýleki ady.

^d 2:11-12 Salma – käbir gadymy terjimelerde Salmon. Seret: Rut 4:18-22.

obalary bilen bile – jemi altmyş gala aldylar. Şular Gilgadyň kakasy Makyryň nesilleridir.

²⁴Hesron Kalepefratda dünýäden ötdi. Onuň aýaly Abyýa Aşhury dogdy. Aşhur Tekowa galasynyň düýbünü tutdy.

Ýerahmeýeliň nesilleri

²⁵Hesronyň nowbahar ogly Ýerahmeýeliň ogullary: nowbahar ogly Ram, Buna, Oren, Osem we Ahyýa. ²⁶Ýerahmeýeliň Atara atly ýene-de bir aýaly bardy. Ol Onamyň ejesidir.

²⁷Ýerahmeýeliň nowbahar ogly Ramdan Magas, Ýamyn we Eker doguldy.

²⁸Onamdan Şammaý hem-de Ýada, Şammaýdan Nadap hem-de Abyşur doguldy.

²⁹Abyşuryň aýalynyň ady Abyhaýyldy. Ondan Ahban hem-de Molyt doguldy.

³⁰Nadapdan Selet we Apaýym doguldy. Seletden nesil galmady. ³¹Apaýymdan Ýişgi, Ýişgiden Şeşan, Şeşandan Ahlaý doguldy.

³²Şammaýyň inisi Ýadadan Ýeter we Ýonatan doguldy. Ýeterden nesil galmady.

³³Ýonatandan Pelet hem-de Zaza doguldy. Bular Ýerahmeýeliň nesilleridir.

³⁴Şeşanyň ogly ýokdy, onuň diňe gyzlary bardy; ýöne Şeşanyň Ýarha atly bir müsürli guly bardy. ³⁵Onsoň Şeşan guly Ýarha gyzyny aýallyga berdi. Onuň gyzyndandan Ataý doguldy.

³⁶Ataýdan Natan, Natandan Zabat, ³⁷Zabatdan Eplal, Eplaldan Obet, ³⁸Obetden Ýehu, Ýehudan Azarýa, ³⁹Azarýadan Heles, Helesden Elgasa, ⁴⁰Elgasadan Sismaý, Sismaýdan Şallum, ⁴¹Şallumdan Ýekamýa, Ýekamýadan Elişama doguldy.

Kalebiň nesilleri

⁴²Ýerahmeýeliň inisi Kalebiň ogullary: nowbahar ogly Meşa; ol Zibiň kakasydyr.

Kalebiň ikinji ogly Mareşa; ol Hebronyň kakasydyr.

⁴³Hebronyň ogullary: Kora, Tapuwa, Rekem we Şema. ⁴⁴Şemadan Ýorkagamyň kakasy Raham; Rekemden Şammaý doguldy. ⁴⁵Şammaýdan Magon doguldy. Magon Beýtsuryň kakasydyr.

⁴⁶Kalebiň gyrnak aýaly Eýpadan Haran, Mosa we Gazez doguldy. Harandan ogul bolup, oňa Gazez doganynyň adyny dakdy.

⁴⁷Ýahdaýyň ogullary: Regem, Ýotam, Geşan, Pelet, Eýpa we Şagap.

⁴⁸Kalebiň gyrnak aýaly Magakadan Şeber hem-de Tirhana doguldy. ⁴⁹Soňra ondan Şagap bilen Şewa doguldy. Şagap Madmannany esaslandyrypdy, Şewa Makbena bilen Gibgany esaslandyrypdy. Kalebiň hem bir gyzy bardy, onuň ady Aksady. ⁵⁰Ine, şular Kalebiň nesilleridir.

Kalebiň aýaly Efratdan nowbahar ogly Hur doguldy. Huruň üç ogly bolup, birinjisiniň ady Şobaldy, ol Kirýatýegarymy esaslandyrypdy. ⁵¹Onuň ikinji ogly Salma bolup, ol Beýtullahamy esaslandyrypdy, üçünji oglunyň ady Harep bolup, ol Beýtgaderi esaslandyrypdy.

⁵²Kirýatýegarymy esaslandyran Şobal harowalaryň we manahatlaryň ýarysynyň atasydy. ⁵³Şeýle hem Kirýatýegarymyň uruglary bolan ýytralaryň, putlaryň, şumatlaryň, mişralaryň-da atasydy. Sorga hem Eştawol şäherleriniň halky hem şu uruglardan gelip çykypdy.

⁵⁴Beýtullahamy esaslandyran Salma netopalylaryň, Atrot Beýtýowabyň hem manahatlaryň ýarysy Sorga halkynyň atasydy. ⁵⁵Ýagbesde ýaşan kätipleriň uruglary: tirgatlar, şimgatlar we sukatlar. Olar Rekabyň nesliniň atasy Hammatdan gelip çykan keýnlerdi.

3-nji bap

Dawudyň nesilleri

(2 Şamuwel 3:2-5;

5:4-5,14-16; 1 Patyşalar 2:11;

1 Ýyl ýazgylary 14:3-6; 29:27)

¹Ine, şular Dawudyň Hebrondaka doglan ogullarydyr: ýizregelli Ahynogamdan bolan nowbahar ogly Amnon; karmelli Abygaýyldan bolan ikinji ogly Danyýel. ²Üçünji ogly Geşur şasy Talmaýyň gyzy Magakadan bolan Abşalom, dördünji ogly Hagytan bolan Adonyýa; ³Bäşinji ogly Abytaldan bolan Şepatýa; altynjy ogly aýaly Egladan bolan Ýitregam; ⁴Şu altysy Dawudyň Hebrondaka bolan ogullarydyr. Ol bu ýerde ýedi ýyl alty aý şalyk sürdi.

Dawut Iýerusalimde otuz üç ýyl şalyk sürdi. ⁵Bular Dawut Iýerusalimdekä doglanlardyr: Şimga, Şobap, Natan, Süleýman; olar Emiýeliň gyzy Batşebadan bolan dört oguldylar.

⁶⁻⁸Bulardan soň ýene dokuz ogul doguldy: Ýybhar, Elişama, Elipelet, Noga, Nepek, Ýapyýa, Elişama, Elýada we Elipelet.

⁹Dawudyň şu ogullaryndan başga gynaklaryndan bolan ogullary-da bardy. Onuň Tamar diýen gyzy hem bardy.

Süleýmanyň nesilleri

¹⁰Süleýmandan Rehabgam, Rehabgamdan Abyýa, Abyýadan Asa, Asadan Ýehoşapat, ¹¹Ýehoşapatdan Ýehoram, Ýehoramdan Ahazýa, Ahazýadan Ýowaş, ¹²Ýowaşdan Amazýa, Amazýadan Uzyýa, Uzyýadan Ýotam, ¹³Ýotamdan Ahaz, Ahazdan Hizkiýa, Hizkiýadan Manaşa, ¹⁴Manaşadan Amon, Amondan Ýoşýa doguldy.

¹⁵Ýoşýanyň ogullary: nowbahar ogly Ýohanan, ikinji ogly Ýehoýakym, üçünji ogly Sidkiýa, dördünji ogly Şallum.

¹⁶Ýehoýakymyň nesilleri: Ýehoýakymdan Ýekonýa^a, Ýekonýadan Sidkiýa doguldy.

¹⁷⁻¹⁸Ýesir edip äkidilen Ýekonýanyň ogullary: Şeýaltyýel, Malkyram, Pedaýa, Şenasar, Ýekamýa, Hoşama we Nedabýa.

¹⁹Pedaýanyň ogullary: Zerubabyl we Şimgi. Zerubabylyň ogullary: Meşulam, Hananýa we Şelomyt olaryň aýal dogandy.

²⁰Zerubabylyň beýleki baş ogly: Haşuba, Ohel, Berekýa, Hasadýa we Ýuşapheset.

²¹Hananýanyň ogullary: Pelatýa we Ýeşagýa. Ýeşagýadan Repaýa, Repaýadan Arnan, Arnandan Abadýa, Abadýadan Şekanýa doguldy.

²²Şekanýadan Şemagýa doguldy. Şemagýanyň ogullary: Hatus, Ýygat, Baryýa, Negarýa we Şapat. Şunlukda, Şekanýanyň bir ogly we baş agtygy – jemi alty adam boldy.

²³Negarýanyň ogullary: Elýogeýnaý, Hizkiýa we Azrykam. Bular jemi üç oguldylar.

²⁴Elýogeýnaýyň ogullary: Hodawýa, Elýaşyp, Pelaýa, Akup, Ýohanan, Delaýa we Anany. Bular jemi ýedi oguldylar.

4-nji bap

Ýahudanyň nesilleri

¹Ýahudanyň ogullary: Peres, Hesron, Karmy, Hur we Şobal.

²Şobalyň ogly Reýaýadan Ýahat, Ýahatdan Ahumay we Lahat doguldy. Bular Sorgalylaryň uruglarydyr.

^a 3:16 Ýekonýa – bu at 2Pat 24–25-nji baplarda Ýehoýakym diýip duş gelyär.

³⁻⁴Efratyň nowbahar ogly, Beýtul-lahamy esaslandyran Huruň ogullary şulardy: Eýtam, Penuwal we Ezer. Eýta-myň ogullary şulardy: Ýizregel, Ýyşma we Ýydbaş. Olaryň aýal doganyňyň ady Haslelponydy. Penuwal Gedory esaslan-dyryppy, Ezer Huşany esaslandyryppy.

⁵Tekowanyň kakasy Aşhuryň Hela hem-de Nagara atly iki aýaly bardy. ⁶Aş-huryň Nagara diýen aýalyndan Ahuzam, Heper, Temeni we Hahaştary doguldy. Bular Nagaranyň ogullarydy. ⁷⁻⁸Helanyň ogullary: Zeret, Sohar, Etnan we Kos. Kos Anubyň we Hasobebabyň kakasy-dy. Harumyň ogly Aharheliň nesli-de Kosdan gelip çykandyr.

⁹Ýagbes atly adam bardy; ol doganla-rynyň arasynda iň abraýlysydy. «Agyry bilen dogurdym» diýip, ejesi onuň adyna Ýagbes^a dakdy. ¹⁰Ýagbes: «Meni ýal-kasadyň, meniň çäklerimi giňeltseň, meniň bilen bolup, meni azapdan we ýamanlykdan gorasadyň» diýip, Ysra-ýylyň Hudaýyna dileg etdi. Hudaý onuň islegini ýerine ýetirdi.

¹¹Şuhanyň dogany Kelupdan Mehir, Mehirden Eşton doguldy. ¹²Eştondan Beýtrapa, Paseýa hem-de Irnahaş ga-lasyny esaslandyran Tehinna doguldy. Bular Rekanyň ilatydy.

¹³Kenazyň ogullary: Otniýel, Seraýa. Otniýeliň ogly: Hatat we Mego-notaý. ¹⁴Mego-notaýdan Opra doguldy. Seraýa Hünärmentler jülgesini döreden Ýowabyň kakasydy. Köp hünärmentleriň ýaşaýan-dygy üçin bu ýere şeýle at dakylady.

¹⁵Ýepunnäniň ogly bolan Kalebiň ogullary: Yru, Ela we Nagam. Eladan Kenaz doguldy.

¹⁶Ýehalleleliň ogullary: Zip, Zipa, Tir-ýa we Asarel.

¹⁷Ezranyň ogullary: Ýeter, Meret, Eper we Ýalon. Merediň müsürli aýalyndan: Merýem, Şammaý we Eştemowa ga-lasyny esaslandyran Ýyşba doguldy. ¹⁸Merediň müsürli aýaly faraonyň gy-zy Bitýady. Onuň ýahudaly aýalyndan Gedory esaslandyran Ýeret, Sokony esaslandyran Heber bilen Zanowany esaslandyran Ýekutyýel doguldy.

¹⁹Hodyýanyň aýaly bolan Nahamyň aýal doganyňyň ogullaryndan garmly Ke-gila bilen magakatly Eştemowa doguldy.

²⁰Şimonyň ogullary: Amnon, Rinna, Benhanan we Tilon.

Ýişginiň ogullary: Zohet we Benzohet.

Şelahyň nesilleri

²¹Ýahudanyň ogly Şelanyň nesille-ri şulardy: Lekany esaslandyran Er, Mareşany esaslandyran Lagda, Beýtaş-beýadaky nepis zygyr mata dokaýanlaryň urugy, ²²Ýokymyň, Kozebanyň adamlary, Ýowaş hem-de Saraf. Olar Mowap bilen Ýaşubleheme häkim boldular. Bular ga-dymy wakalardyr. ²³Bular Netagymyň hem-de Gederanyň ilatlarydy. Olar pa-tyşa kүйzegär bolup hyzmat etdiler.

Şimfonyň nesilleri

²⁴Şimfonyň ogullary: Nem-uwal, Ýamyn, Ýaryp, Zera, Şawul. ²⁵Şawuldan Şallum, Şallumdan Mibsam, Mibsamdan Mişma doguldy. ²⁶Mişma-nyň ogullary: Mişmadan Hammuwal, Hammuwaldan Zakur, Zakurdan Şimgi doguldy. ²⁷Şimginiň on alty ogly, alty gyzy bardy, ýöne onuň doganlarynyň per-zendi köp däl. Şeýdip, Şimginiň nesilleri Ýahudanyňky ýaly köpelmedi. ²⁸⁻³¹Olar Beýerşebada, Moladada, Hasarşugalda, Bilhada, Esemde, Tolatda, Betuwalda,

^a 4:9 Ýewreýçe *Ýagbes* we *agyry* sözleriniň aýdylyşy meňzeşdir.

Hormada, Ziklagda, Beýtmakabotda, Hasarsusynda, Beýtbirgide we Şagaraýymda ýaşadylar. Ine, şular şimgileriň Dawut patyşa bolmazýandan öňki galalarydy. ³²Olaryň obalary: Eýtam, Aýyn, Rimmon, Token, Aşan – jemi baş gala. ³³Bu galalaryň töweregindäki Bagala çenli bolan obalary olaryň mesgen tutan ýerleridir. Olar nesil daragtyny ýazdylar. ³⁴Olaryň urugbaşylary şulardy: Meşobap, Ýamlek, Amazýanyň ogly Ýoşa, ³⁵Ýowel, Asyýeliň çowlugy Seraýanyň agtygy Ýoşybýanyň ogly Ýehu, ³⁶Elýogeýnaý, Ýagakoba, Ýeşohaýa, Asaýa, Adyýel, Ýeşimiýel, Benaýa, ³⁷Şemagýanyň gowlugy, Şimriniň ýuwlugy, Ýedaýanyň çowlugy, Allonyň agtygy, Şipginiň ogly Ziza. ³⁸Şu atlary boýunça agzalanlar urugbaşylardyr.

Olaryň nesilleri juda köpeldi. ³⁹Olar öz sürülerine öri gözläp, Gedora we jülgäniň gündogar tarapyna çenli baryp ýetdiler. ⁴⁰Olar otluk, gowy öri meýdanlarynyň üstünden bardylar; bu ýer gaty giň, asuda hem rahatdy. Öň bu ýerde hamklar oturypdylar. ⁴¹Şu atlary ýazyylanlar Ýahuda patyşasy Hizkiýanyň döwründe gelip, öz çadyrlarynda bolan hamlara we megunylara hüjüm edip, olary büs-bütinleý gyryp ýok edip, olaryň ýerlerinde ornaşdylar, sebäbi ol ýerde sürüleri üçin öri meýdan bardy. ⁴²Şimgonlaryň bir bölegi – erkek kişileriniň baş ýüzüsi Ýişginiň ogullary Pelatýanyň, Negarýanyň, Repaýanyň hem-de Uzyýeliň baştutanlygynda Segir dagyna gitdiler. ⁴³Olar amalekleriň gaçyp, diri galanlaryny gyrdylar; olar şu güne çenli şol ýerde ýaşap gelyärler.

5-nji bap

Rubeniň nesilleri

¹Ruben Ysraýylyň nowbahar ogludy, ýöne ol atasynyň düşegini haramlandygy

üçin nowbahar ogullyk haky ondan alnyp, Ysraýylyň ogly Ýusubyň perzentlerine berildi. Şoňa görä-de nesil daragtynda Ruben ilkinji ogul hasap edilmeyär. ²Ýahuda doganlarynyň arasynda güýçlüsi bolup, baştutan ondan gelip çykan bolsa-da, nowbahar ogullyk haky Ýusubyňkydy. ³Ysraýylyň nowbahar ogly Rubeniň ogullary şulardy: Hanok, Pallu, Hesron we Karmy.

⁴Ýoweliň nesilleri: Şemagýa, Şemagýadan Gok, Gokdan Şimgi, ⁵Şimgiden Mika, Mikadan Reýaýa, Reýaýadan Bagal, ⁶Bagaldan Beýera doguldy. Beýerany Aşuryň patyşasy Tiglatpileser ýesir edip äkitdi. Beýera rubenleriň tirebaşysydy. ⁷⁻⁸Nesil daragtlaryna görä Beýeranyň kowumlary bilen bolan garyndaşlary şulardyr: Ýegiýel baştutan; Zakarýa we Ýoweliň çowlugy, Şemanyň agtygy, Azazyň ogly Bala. Bu rubenler Nebo bilen Bagalmegona çenli uzalyp gidýän Aroger ülkesinde ýaşaýardylar. ⁹Gündogara Ýewfrat derýasynyň bu tarapyndaky çölün başlanýan ýerine çenli uzalyp gidýän ýerler hem Belanyň ýerleridi, sebäbi onuň Gilgatda maly juda köpeliydi. ¹⁰Şawulyň döwründe rubenler hagarlar bilen urşup, olary ýeňip, Gilgadyň tutuş gündogaryna ýaýrap, hagarlaryň çadyrlarynda ýaşadylar.

Gadyň nesilleri

¹¹Gatlar rubenleriň gapdalynda Salka galasyna çenli bolan Başan ülkesinde mesgen tutdular. ¹²Başanda Ýowel iň wajyp urugyň baştutanlygydy, Şapam ilkinji wajyp urugyň baştutanlygydy, Ýagnaý bilen Şapat bolsa beýleki uruglaryň baştutanlygydy. ¹³Olaryň garyndaşlary kowumy boýunça şulardyr: Mikaýyl, Meşullam, Şeba, Ýoraý, Ýagkan, Ziýa we Eber jemi ýedi. ¹⁴Olar Abyhaýylyň nesilleridir.

Abyhaýyl Büzün taňlygy, Ýahdonyň geňligi, Ýeşişäýyň gowlugy, Mikaýylyň ýuwlugy, Gilgadyň çowlugy, Ýarowanyň agtygy, Hurynyň oglydy. ¹⁵Gunynyň agtygy, Abdyýeliň ogly Ahy bularyň arasynda iň beýik urugbaşydy. ¹⁶Gatlar Gilgatdaky we Başandaky galalarynda hem-de Şaronyň öri meýdanlarynda ýaşadylar. ¹⁷Ýahudanyň patyşasy Ýotam hem-de Ysraýylyň patyşasy Ýarobgamyň döwründe bularyň hemmesi öz nesil daragtyna görä hasaba alyndylar.

Gündogar tireleriň goşunlary

¹⁸Rubenlerden, gatlardan hem-de gündogardaky manaşa tiresinden gylçly-galkanly, ýaý bilen ok atýan, söweş tälimini alan, gulluga taýýar kyrk dört müň ýedi yüz altmýs sany edermen esger bardy. ¹⁹Olar hagarlar, ýeturlar, napyşlar hem-de nodaplar bilen uruşdylar. ²⁰Olar uruşda Hudaýa ahy-nala edip, kömek alandyklary üçin, hagarlaryň hem-de olaryň ýanyndakylaryň ählisini ele saldylar. Hudaý olaryň ahy-nalasyna jogap berdi, çünki olar Oña ynandylar. ²¹Olar duşmanlarynyň elli müň düýesini, iki yüz elli müň dowaryny, iki müň eşegini ele saldylar we ýüz müň adamyny ýesir aldylar. ²²Köp adam öldi, sebäbi bu uruş Hudaýdandy. Şeýdip, rubenler, gatlar hem-de gündogardaky manaşa tiresi tä sürgünlik döwrüne çenli hagarlaryň hem-de olaryň ýanyndakylaryň ýerlerinde ýaşadylar.

Gündogardaky manaşa tiresi

²³Gündogardaky manaşa tiresiniň adamlary ýurtda mesgen tutup, Başandan Bagalhermona, Senire hem-de Hermon dagyna çenli ýaýradylar. Olar juda köpdi. ²⁴Ine, şular olaryň kowumbaşylarydyr: Eper, Ýişgi, Eliýel, Azryýel, Ýermeýa, Hodawýa we Ýahdyýel. Bular batyr

ýigitler, meşhur adamlar we urug başutanlarydy. ²⁵Emma bular ata-babalarynyň Hudaýyndan dänip, Onuň öz önlerinde derbi-dagyn eden ýurdunyň halkynyň hudaýlaryna sežde etmek bilen zyna etdiler. ²⁶Şoňa görä Ysraýyl Hudaýy Aşuryň patyşasy Pulyň ruhuny oýardy. Bu patyşanyň beýleki ady Tiglatpileserdi. Ol rubenleri, gatlary, gündogardaky manaşa tiresini ýesir edip, olary Hala, Habora, Hara hem-de Gozan derýasyna getirdi. Olar şu güne çenli hem şol ýerdedir.

6-njy bap

Lewiniň nesilleri

¹Lewiniň ogullary: Gerşon, Kohat we Merary. ²Kohadyň ogullary: Imran, Ýishar, Hebron we Uzyýel. ³Imranyň ogul-gyzy: Harun, Musa we Merýem. Harunyň ogullary: Nadap, Abyhu, Elgazar we Ýtamar.

⁴Elgazardan Pinehas, Pinehasdan Abyşuwa, ⁵Abyşuwadan Buky, Bukydan Uzy, ⁶Uzydan Zerahýa, Zerahýadan Meraýot, ⁷Meraýotdan Amarýa, Amarýadan Ahytup, ⁸Ahytupdan Sadok, Sadokdan Ahymagas, ⁹Ahymagasdan Azarýa, Azarýadan Ýohanan, ¹⁰Ýohananan Azarýa doguldy. Bu şol Süleýmanyň Iýerusalimde guran öýünde ruhanylyk eden Azarýadyr. ¹¹Azarýadan Amarýa, Amarýadan Ahytup, ¹²Ahytupdan Sadok, Sadokdan Şallum, ¹³Şallumdan Hilkiýa, Hilkiýadan Azarýa ¹⁴Azarýadan Seraýa, Seraýadan Ýehosadak doguldy. ¹⁵Nebukadnesaryň üsti bilen Reb Ýahudanyň we Iýerusalimiň halklaryny sürgün eden döwründe Ýehosadak hem sürgün edildi.

Lewiniň beýleki nesilleri

¹⁶Lewiniň ogullary: Gerşon, Kohat we Merary. ¹⁷Gerşonyň ogullarynyň atlary

Libni hem-de Şimgidir. ¹⁸Kohadyň ogullary: Imran, Ýişar, Hebron we Uzyýel.

¹⁹Merarynyň ogullary: Mahly we Muşy.

Nesillerine görä lewileriň uruglary şulardyr: ²⁰Gerşonyň nesilleri: Gerşondan Libni, Libniden Ýahat, Ýahatdan Zimma, ²¹Zimmadan Ýowa, Ýowadan Ydo, Ydodan Zera, Zeradan Ýeýatraý doguldy.

²²Kohadyň nesilleri: Kohatdan Emina-dap, Eminadapdan Kora, Koradan Asyr, ²³Asyrdan Elkana, Elkanadan Ebiýasap, Ebiýasapdan Asyr, ²⁴Asyrdan Tahat, Tahatdan Uryýel, Uryýelden Uzyýa, Uzyýadan Şawul doguldy.

²⁵Elkananyň ogullary: Omasaý we Ahymot. ²⁶Ahymotdan Elkana, Elkanadan Sopaý, Sopaýdan Nahat, ²⁷Nahatdan Eliýap, Eliýapdan Ýeroham, Ýerohamdan Elkana doguldy.

²⁸Şamuweliň ogullary: nowbahar ogly Ýowel^a, ikinji ogly Abyýa.

²⁹Merarynyň nesilleri: Merarydan Mahly, Mahlydan Libni, Libniden Şimgi, Şimgiden Uza, ³⁰Uzadan Şimga, Şimgadan Hagýýa, Hagýýadan Asaýa doguldy.

Ybadathana sazandalary

³¹Äht sandygyny Rebbiň öýünde goýandan soň, Dawudyň şol ýerde nagma aýtmaga bellän adamlary şulardyr. ³²Bular Süleýman Iýerusalimde Rebbiň öýüni gurýança, Rebbe ýüz tutulýan mukaddes çadyryň önünde nagma aýtdylar. Olar bellenen düzgünler boýunça hyzmata durdular.

³³Ol ýerde hyzmata duranlar hem-de olaryň nesilleri şulardyr: kohat urugyndan Ýoweliň ogly Heýman bagşy. Heýmanyň ata-babalary şulardyr: Şamuwel Ýoweliň atasy, ³⁴Elkana Şamuweliň atasy, Ýeroham Elkananyň atasy, Eliýel

Ýoramyň atasy, Towa Eliýeliň atasy, ³⁵Sup Towanyň atasy, Elkana Supuň atasy, Mahat Elkananyň atasy, Omasaý Mahatyň atasy, ³⁶Elkana Omasaýyň atasy, Ýowel Elkananyň atasy, Azarýa Ýoweliň atasy, Sepanýa Azarýanyň atasy, ³⁷Tahat Sepanýanyň atasy, Asyr Tahadyň atasy, Ebiýasap Asyryň atasy, Kora Ebiýasabyň atasy, ³⁸Ýişar Koranyň atasy, Kohat Ýisharyň atasy, Lewi Kohadyň atasy, Ysraýyl Lewiniň atasy.

³⁹Onuň sagynda duran dogany Asaf, gerşon urugyndan bolup, Berekýanyň ogludyr. Onuň ata-babalary şulardyr: Şimga Berekýanyň atasy, ⁴⁰Mikaýyl Şimganyň atasy, Bagaseýa Mikaýylyň atasy, Malkýýa Bagaseýanyň atasy, ⁴¹Etni Malkýýanyň atasy, Zera Etniniň atasy, Adaýa Zeranyň atasy, ⁴²Eýtán Adaýanyň atasy, Zimma Eýtanyň atasy, Şingzi Zimmanyň atasy, ⁴³Ýahat Şingziniň atasy, Gerşon Ýahatyň atasy, Lewi Gerşonyň atasy.

⁴⁴Çep tarapynda olaryň merary urugyndan bolan garyndaşlary durdy. Olar şulardyr: Kişi Eýtanyň atasy, Abdy Kişiniň atasy, Malluk Abdynyň atasy, ⁴⁵Haşabyň atasy, Hilkiýa Amazýanyň atasy, ⁴⁶Emasy Hilkiýanyň atasy, Bany Emasyň atasy, Şemer Banynyň atasy ⁴⁷Mahly Şemeriň atasy, Muşy Mahlynyň atasy, Merary Muşynyň atasy, Lewi Merarynyň atasy.

⁴⁸Olaryň garyndaşlary bolan lewiler mukaddes çadyryň – Hudaýyň öýüniň hyzmatyna bellendiler.

Harunyň nesilleri

⁴⁹Harun bilen onuň nesilleri ýakma gurbanlyk sypasynda, ýakymly ysly tütetgi sypasynda sadakalar hödürlediler.

^a 6:28 *Ýowel* – bu söz käbir golýazmada ýok.

Iň mukaddes otagyň ähli işlerini etdiler. Hudaýyň guly Musanyň tabşyryklaryna laýyklykda, olar ysraýyl halkyny günäsinden sapladylar. ⁵⁰Ine, şular Harunyň nesilleridir: Harundan Elgazar, Elgazardan Pinehas, Pinehasdan Abyşuwa, ⁵¹Abyşuwadan Buky, Bukydan Uzy, Uzydan Zerahýa, ⁵²Zerahýadan Meraýot, Meraýotdan Amarýa, Amarýadan Ahytup, ⁵³Ahytupdan Sadok, Sadokdan Ahymagas dogulydy.

Lewileriň mesgen tutan ýerleri

⁵⁴⁻⁵⁵Lewileriň öz topraklarynda mesgen tutan ýerleri şulardyr: kohat urugyndan bolan Harunyň ogullarynyň bijesi çykyp, olara Ýahudadaky Hebrony hem-de onuň töweregindäki öri meýdanlary berdiler. ⁵⁶Ýöne ol galanyň ekin meýdanlarydyr obalary Ýepunnäniň ogly Kalebe berildi. ⁵⁷Harunyň ogullaryna gaçybatalga galalary bolan Hebron we Libna öri meýdanlary bilen bile, Ýatyr we Eştemowa öri meýdanlary bilen bile, ⁵⁸Hilen öri meýdanlary bilen bile, Debir öri meýdanlary bilen bile, ⁵⁹Aşan we Beýtşemeş öri meýdanlary bilen bilelikde berildi. ⁶⁰Benýamin tiresiniň topragyndan hem öri meýdanlary bilen bilelikde Geba, öri meýdanlary bilen bilelikde Alemet hem-de öri meýdanlary bilen bilelikde Anatot berildi. Olaryň ähli galalary nesilleriniň sanyna görä on üçdür.

⁶¹Kohatlaryň galan nesillerine bije üsti bilen günbatardaky manaşa tiresiniň paýyndan on gala berildi. ⁶²Gerşonlara nesilleriniň sanyna görä ysakar, aşer, naftaly hem-de Başandaky manaşa tireslerinden on üç gala berildi. ⁶³Merarylara nesilleriniň sanyna görä, ruben, gat hem-de zebulun tilerinden on iki gala berildi. ⁶⁴Şunlukda, ysraýyllar bu galalary öri meýdanlary bilen bilelikde lewilere

berdiler. ⁶⁵Şeýle hem ysraýyllar lewilere bije üsti bilen ýahuda, şimgon hem-de benýamin tilerleriniň atlary agzalan galalaryny berdiler. ⁶⁶Kohadyň nesillerinden käbirlerinde efraým tiresinden alnan galalary bardy. ⁶⁷Olara gaçybatalga galalary bolan Efraým daglaryndaky Şekemi öri meýdanlary bilen bilelikde, şeýle hem Gezeri öri meýdanlary bilen bilelikde, ⁶⁸Ýokmygamy öri meýdanlary bilen bilelikde, Beýthorony öri meýdanlary bilen bilelikde, ⁶⁹Aýalony öri meýdanlary bilen bilelikde, Gatrimmony öri meýdanlary bilen bilelikde berdiler. ⁷⁰Günbatardaky manaşa tiresinden öri meýdanlary bilen bilelikde Aneri, Kohadyň nesilleriniň galan bölegine öri meýdanlary bilen bilelikde Bilgamy berdiler.

⁷¹Gerşonlara: gündogardaky manaşa tiresinden: öri meýdanlary bilen bilelikde Başandaky Golany we öri meýdanlary bilen bilelikde Aştaroty; ⁷²ysakar tiresinden: öri meýdanlary bilen bilelikde Kedeşi, öri meýdanlary bilen bilelikde Daberaty, ⁷³öri meýdanlary bilen bilelikde Ramody, öri meýdanlary bilen bilelikde Anemi; ⁷⁴aşer tiresinden: öri meýdanlary bilen bilelikde Maşaly, öri meýdanlary bilen bilelikde Abdony, ⁷⁵öri meýdanlary bilen bilelikde Hukogy, öri meýdanlary bilen bilelikde Rehoby; ⁷⁶naftaly tiresinden: öri meýdanlary bilen bilelikde Jeliledäki Kedeşi, öri meýdanlary bilen bilelikde Hammony, öri meýdanlary bilen bilelikde Kirýataymy berdiler. ⁷⁷Merary urugynyň galanlaryna şu ýerler berildi: zebulun tiresinden öri meýdanlary bilen bilelikde Rimmono, öri meýdanlary bilen bilelikde Tabor, ⁷⁸Ýerihodan başlap, Iordanyň aňyrsyna çenli, Iordanyň gündogar tarapy, ruben tiresinden: öri meýdanlary bilen bilelikde çöldäki Beser, öri

meýdanlary bilen bilelikde Ýahsa, ⁷⁹öri meýdanlary bilen bilelikde Kedemot, öri meýdanlary bilen bilelikde Meýpagat; ⁸⁰⁻⁸¹gat tiresinden: öri meýdanlary bilen bilelikde Gilgatkady Ramot, öri meýdanlary bilen bilelikde Mahanaýym, öri meýdanlary bilen bilelikde Heşbon, öri meýdanlary bilen bilelikde Ýazer.

7-nji bap

Ysakaryň nesilleri

¹Ysakaryň ogullary: Tola, Puwa, Ýaşup we Şimron – jemi dört. ²Tolanyň ogullary: Uzy, Repaýa, Ýeriýel, Ýahmaý, Ýybsam we Şamuwel. Olar tola urugynyň kowumbaşylarydyr. Dawudyň döwründe olaryň ýigrimi iki müň alty ýüz sany batyr ýigitleri bardy. ³Uzydan Ýyzrahýa doguldy. Ýyzrahýanyň ogullary: Mikaýyl, Abadýa, Ýowel we Ýişýa. Uzynyň ogly we agtyklary – jemi baş; olaryň ählisi-de kowumbaşylardy. ⁴Nesil daragtyna görä nesilleriniň otuz alty müň adamly harby güýçleri bardy, çünki olar köp aýally hem-de köp ogullydylar. ⁵Ysakaryň ähli nesilleriniň arasynda batyr ýigitler bolan garyndaşlary nesil daragtlaryna görä jemi segsen ýedi müňdi.

Benýaminiň nesilleri

⁶Benýaminiň ogullary: Bala, Beker we Ýedigayel – jemi üç. ⁷Balanyň ogullary: Esbon, Uzy, Uzyýel, Ýerimot we Iri – jemi baş. Bular kowumbaşylar, batyr ýigitlerdir. Olaryň nesil daragtyna görä sany ýigrimi iki müň otuz dördü. ⁸Bekeriň ogullary: Zemira, Ýogaş, Eligezer, Elýogeýnaý, Omry, Ýeremot, Abyýa, Anatot, Alemet. Şularyň hemmesi Bekeriň ogullarydyr. ⁹Nesil daragtyna görä batyr ýigitler bolan kowumbaşylaryň sany ýigrimi müň iki ýüz adamdy.

¹⁰Ýedigayeliň ogullary: Bilhan. Bilhanyň ogullary: Ýeguş, Benýamin, Ehut, Kenagana, Zetan, Tarşyş we Ahyşahar. ¹¹Ýedigayeliň şu ogullarynyň hemmesi kowumbaşylardyr we batyr ýigitlerdir. Olaryň urşa ukyplysy on ýedi müň iki ýüzdi. ¹²Iriň ogullary: Şupym, Hupym; Huşym bolsa Aheriň ogludyr.

Naftalynyň nesilleri

¹³Naftalynyň ogullary: Ýahsyýel, Guny, Ýezer we Şallum. Şular Bilhanyň nesilleridir.

Manaşanyň nesilleri

¹⁴Manaşanyň ogullary: siriýaly gyrnak aýalyndan doglan Asryýel; Gilgadyň kakasy Makyr hem şondan doguldy. ¹⁵Makyr Hupym bilen Şupymy öýlendirdi. Aýal doganyň ady Magakady. Ikinjisiniň ady Selophaddy. Onuň diňe gyzlary boldy. ¹⁶Makryň aýaly Magaka bir ogul dogurdy we onuň adyna Pereş dakdy. Pereşin inisiniň ady Şereşdi; onuň ogullarynyň ady Ulam hem-de Rekemdi. ¹⁷Ulamdan Bedan doguldy. Manaşanyň agtygy, Makryň ogly Gilgadyň ogullary şulardyr. ¹⁸Gilgadyň aýal dogany Hammoleketden Yshot, Abygezer we Mahla doguldy. ¹⁹Şemidanyň ogullary: Ahýan, Şekem, Likhi we Anygam.

Efraýymyň nesilleri

²⁰Efraýymyň ogly Şutela, Şutelanyň ogly Beret, Berediň ogly Tahat, Tahadyň ogly Elgada, Elgadanyň ogly Tahat, ²¹Tahadyň ogly Zabat, Zabadyň ogly Şutela.

Ezer we Elgat Efraýymyň ogullarydy. Ýerli gat halky olary mal sürülerini basyp almaga gelendikleri üçin öldürdi. ²²Kakalary Efraýym ençe günläp olaryň ýasyny tutdy; doganlary oňa göwünlik bermäge

geldiler. ²³Efraýym aýalynyň ýanyna girdi. Aýaly göwreli bolup, bir ogul dogurdy we onuň adyna Beriga dakdy, sebäbi onuň öýünde betbagtçylyk ^a bardy. ²⁴Ýokarky we aşaky Beýthorony hem-de Uzenşeýerany guran onuň gyzy Şeýerady.

²⁵Repa onuň ogludy. Repadan Reşep, Reşepden Tela, Teladan Tahan, ²⁶Tahandan Ladan, Ladandan Emihut, Emihutdan Elişama, ²⁷Elişamadan Nun, Nundan Ýeşuwa doguldy.

²⁸Efraýymlaryň mülkleri we mesgen tutan ýerleri şulardyr: Beýtel galasy we onuň obalary, gündogarda Nagaran, günbatarda Gezer we onuň obalary, Şekem we onuň obalary, Aýa we onuň obalary. ²⁹Manaşalaryň çäklerinden: Beýtşeýan galalary bilen, Tagnak galalary bilen, Megido galalary bilen, Dor galalary bilen. Şu galalarda Ysraýylyň ogly Ýu-subyň ogullary mesgen tutdular.

Aşeriň nesilleri

³⁰Aşeriň ogullary: Ýimna, Ýişwa, Ýişwi we Beriga; Sera bularyň aýal doganydy.

³¹Beriganyň ogullary: Heber bilen Malkyýel; Malkyýel Birzaýytyň kakasydy.

³²Heberden Ýaplet, Şomer, Hotam hem-de olaryň aýal dogany Şuga doguldy.

³³Ýapletň ogullary: Pasak, Bimhal we Aşwat. Bular Ýapletň ogullarydyr.

³⁴Şemeriň ogullary: Ahy, Rohaga, Huba we Aram.

³⁵Şemeriň dogany Helemiň ^b ogullary: Sopa, Ýimna, Şeleş we Amal.

³⁶Sopanyň ogullary: Suwa, Harneper, Şugal, Beri, Ýymra, ³⁷Beser, Hot,

Şamma, Şilşa, Ýytran we Beýera. ³⁸Ýeteriň ogullary: Ýepunne, Pispa we Ara.

³⁹Ulanyň ogullary: Ara, Hannyýel we Risýa.

⁴⁰Şularyň hemmesi Aşeriň nesilleridi, kowumbaşylardyr, saýlama batyr ýigitler hem-de begleriň begidir. Olaryň nesil daragtyna görä urşa ukyply ýigrimi alty müň adamy bardy.

8-nji bap

Benýaminiň nesilleri

¹Benýaminiň baş ogly bardy. Nowbahar ogly Bala, ikinjisi Aşbel, üçünjisi Ahara, ²dördünjisi Noha, başınjisi Rapady.

³Balanyň ogullary: Adar, Gera, Abyhut, ⁴Abyşuwa, Nagaman, Ahowa, ⁵Gera, Şefufan we Huram.

⁶⁻⁷Ehudyň nesilleri Nagaman, Ahyýa we Gerady. Olar Geba halkynyň kowumbaşylarydy. Olar kowlup çykarylyp, Manahata ýesir edilip äkidildiler. Uza bilen Ahyhudyň kakasy Gera bulary göçüripdi.

⁸Şaharaýym öz aýallary Huşym bilen Bagarana talagyny bereninden soň, Mowap ýurdunda onuň birnäçe ogly boldy. ⁹Onuň aýaly Hodeşden bolan ogullary şulardyr: Ýobap, Sibýa, Meşa, Malkam, ¹⁰Ýegus, Sakýa we Mirma. Olar kowumbaşydylar.

¹¹Şaharaýymyň Huşymdan Abytup hem-de Elpagal diýen ogullary boldy. ¹²Elpagalyň ogullary: Eber, Mişgam, Onony hem-de galalary bilen bile Lody guran Şemet, ¹³Beriga, Şema – bu ikisi Aýalonyň ilatynyň kowumbaşylarydylar; olar Gatyň ilatyny kowup çykardylar;

^a 7:23 *Beriga... betbagtçylyk* – ýewreýçe *Beriga* we *betbagtçylyk* sözleriniň aýdylyşy meňzeşdir.

^b 7:35 *Helem* – bu Hotamyň beýleki ady bolmagy mümkindir. Seret: 1ÝÝ 7:32.

¹⁴Beriganyň ogullary şulardyr: Ahýo, Şaşak we Ýeremot, ¹⁵Zebadýa, Arat, Eder, ¹⁶Mikaýyl, Ýyşpa we Ýoha – bular Beriganyň ogullarydyr.

¹⁷Zebadýa, Meşullam, Hizki, Heber, ¹⁸Ýişmeray, Ýizliýa we Ýobap – bular Elpagalyň ogullarydyr.

¹⁹Ýakym, Zikri, Zabdy, ²⁰Eligenaý, Silletaý, Eliýel, ²¹Adaýa, Beraýa we Şimrat – bular Şimginiň ogullarydyr.

²²Ýişpan, Eber, Eliýel, ²³Abdon, Zikri, Hanan, ²⁴Hananýa, Eýlam, Antotyýa, ²⁵Ýipdeýa we Penuwal – bular Şaşagyň ogullarydyr.

²⁶Şamşeraý, Şeharýa, Atalýa, ²⁷Ýagareşýa, Eliýa we Zikri – bular Ýerohamyň ogullarydyr.

²⁸Bular nesil daragtyna görä kowum-başlyardyr. Olar Iýerusalmimde ýaşadylar.

Şawul patyşanyň nesilleri

²⁹Gibgony esaslandyran adam şol gala-da ýaşady; onuň aýalynyň ady Magakady.

³⁰Abdon olaryň nowbahar ogludy, onsoň Sur, Kiş, Bagal, Ner, Nadap, ³¹Gedor, Ahýo, Zeker we Miklotdy. ³²Miklot Şimganyň kakasydy. Olar hem öz garyndaşlarynyň ýanynda – Iýerusalmimde ýaşadylar.

³³Nerden Kiş, Kişden Şawul, Şawuldan Ýonatan, Malkyşuwa, Abynadap we Eşbagal^a doguldy.

³⁴Yonatanadan Meribagal^b, Meribagaladan Mika doguldy. ³⁵Mikanyň ogullary: Piton, Melek, Taryýa we Ahaz.

³⁶Ahazdan Ýehogada, Ýehogadadan Alemet, Azmawet, Zimri, Zimriden Mosa doguldy. ³⁷Mosadan Binega, Binegadan Rapa, Rapadan Elgasa, Elgasadan Asel doguldy.

³⁸Aseliň Azrykam, Bokeru, Ysmaýyl, Şegarýa, Abadýa we Hanan atly alty ogly bardy. Şularyň hemmesi Aseliň ogullarydyr. ³⁹Onuň dogany Ýeşugyň ogullary: nowbahar ogly Ulam, ikinjisi Ýeguş, üçünjisi Elipelet. ⁴⁰Ulamyň ogullary batyr ýigitler we ýaýçylardy; olaryň çagalarydyr agtyklary köpdü. Olaryň jemi bir ýüz ellidi.

Şularyň hemmesi benýaminlerdir.

9-njy bap

Ýesirlikden gaýdyp gelenler

¹Ysraýyllaryň hemmesi öz nesil daragtyna görä hasaba alnyp, olar Ysraýyl patyşalarynyň kitabyna ýazyldy.

Ýahudalar Rebbe biwepalyk edendikleri üçin Babyla sürgün edildi. ²Käbir ysraýyllar ilkinji bolup, galalardaky öz mülklerine ruhanylar, lewiler hem-de ybadathana hyzmatkärleri bilen dolanyp geldiler.

³Ýahuda, benýamin, efraýym hem-de manaşa tirelerinden Iýerusalmimde täzedan ornaşanlary şulardyr:

⁴Ýahudanyň ogly Peresiň neslinden: Banynyň ýuwlugy, Imriniň çowlugy, Omrynyň agtygy, Emihudyň ogly Utaý.

⁵Şilon urugyndan: nowbahar ogly Asaýa hem-de onuň ogullary.

⁶Zeranyň neslinden: Ýeguwel hem-de onuň garyndaşlary – jemi ýahuda tiresinden alty ýüz togsan adam.

⁷Benýaminiň neslinden: Hasenuwanyň çowlugy, Hodawýanyň agtygy, Meşullamyň ogly Sallu; ⁸Ýerohamyň ogly Ýibneýa; Mikriniň agtygy, Uzynyň ogly Ela; Ýibniýanyň çowlugy, Reguwalyň agtygy, Şepatýanyň ogly Meşullam. ⁹Benýaminler nesil daragtyna görä

^a **8:33 Eşbagal** – bu at 2Şam 2:8-de *Yşboşet* diýip duş gelyär.

^b **8:34 Meribagal** – bu at 2Şam 4:4-de *Mepiboşet* diýip duş gelyär.

dokuz ýüz elli alty adamdy. Ýokarda ady agzalanlaryň hemmesi kowumbaşylardy.

Iýerusalime dolanyp gelen ruhanylar

¹⁰Dolanyp gelen ruhanylardan: Ýedaýa, Ýehoýaryp, Ýakin, ¹¹Ahytubyň gowlugy, Meraýotyň ýuwlugy, Sadogyň çowlugy, Meşullamyň agtygy, Hilkiýanyň ogly, Hudaýyň öýüniň ýolbaşçysy Azarýa; ¹²Malkýanyň çowlugy, Paşuryň agtygy, Ýerohamyň ogly Adaýa; Immeriň gowlugy, Meşillemitiň ýuwlugy, Meşullamyň çowlugy, Ýahzeranyň agtygy, Adýeliň ogly Magsaý. ¹³Ruhanylaryň sany bir müň ýedi ýüz altmyşdy. Olar kowumbaşylardy we ukyply adamlardy. Olar Hudaýyň öýünde hyzmat etmäge jogapkärdi.

Iýerusalimdäki lewiler

¹⁴Lewilerden: Merary urugyndan Haşabýanyň çowlugy, Azrykamyň agtygy, Haşubyň ogly Şemagýa; ¹⁵Bakbakar, Heriş, Galal; Asafyň çowlugy, Zikriniň agtygy, Mikanyň ogly Matanýa; ¹⁶Elkanyň geňligi, Asanyň gowlugy, Berekýanyň ýuwlugy, Ýedutunyň çowlugy, Galalyň agtygy, Şemagýanyň ogly Abadýa. Ol netopalylaryň obalarynda ýaşady.

Iýerusalimdäki ybadathana derwezbanlary

¹⁷Derwezbanlar şulardyr: Şallum, Akup, Talmon, Ahyman we olaryň garyndaşlary. Şallum olaryň baştutandy. ¹⁸Bular öň şa derwezesiniň gündogar tarapynda goýlupdylar. Olar lewileriň düşelge derwezbanlarydylar. ¹⁹Kora urugyndan bolan Ebiýasabyň^a agtygy, Koreniň ogly Şallum we onuň kowumdaşy koralar hem ata-babalarynyň Rebbiň mesgenine derwezbançylyk edişleri

ýaly, Rebbiň mukaddes çadyryna derwezbançylyk etdiler. ²⁰Öň Elgazaryň ogly Pinehas olaryň ýolbaşçysy bolupdy. Reb onuň bilen boldy. ²¹Meşelemýanyň ogly Zakarýa Rebbe ýüz tutulýan çadyryň agzynda derwezebandy. ²²Derwezabanlyga bellenenleriň hemmesi iki ýüz on iki adamdyr. Olar öz obalarynda nesil daragtyna görä hasaba alyndylar. Olary Dawut bilen görgür Şamuwel jogapkärli wezipä belledi. ²³Şular we olaryň nesilleri Rebbiň öýüniň, ýagny çadyryň derwezbanlarydylar. ²⁴Derwezabanlar dört tarapdaky: gündogardaky, günbatardaky, demirgazykdaky hem-de günortadaky derwezeleri saklaýardylar. ²⁵Olaryň obalarynda ýaşayan doganlary nobatma-nobat her ýedi günden olary görmäge gelmelidiler. ²⁶Çünki lewilerden bolan dört ýolbaşçy derwezaban Hudaýyň öýüniň otaglarynyň hem-de hazynalarynyň hem ýolbaşçysydylar. ²⁷Olar gijesine-de Hudaýyň öýüniň golaýynda bolardylar. Çünki ybadathana gözgeçilik etmek hem-de her gün irden ony açmak olaryň borjudy.

Beýleki lewiler

²⁸Lewileriň käbirleri hyzmat üçin goýlan enjamlara serederdiler, sebäbi olary sanap äkidip, sanabam getirmelidiler. ²⁹Olaryň käbirleri beýleki esbaplara, mukaddes enjamlara, saýlama una, şeraba, ýaga, ýakymly ysly tütetgä hem-de hoşboý ysly zatlara gözgeçilik edýärdiler. ³⁰Ruhany ogullarynyň käbirleri hoşboý ysly zatlary taýýarlaýardylar. ³¹Süýjüli kökeleri bişirmeklik Kora neslinden bolan Şallumyň nowbahar ogly lewi Matytýa taşyryldy. ³²Kohat neslinden bolan garyndaşlarynyň käbirine Sabat

^a 9:19 *Ebiýasap* – bu at Msr 6:24-de *Abyýasap* diýip duş gelýär.

güni üçin hödür çöregi taýýarlamagy tabşyryldy.

³³Lewileriň urugbaşylary bolan aý-dymçylar ybadathananyň otaglarynda ýaşaýardylar. Olar başga hyzmatlardan azatdylar, sebäbi olar gije-gündiz hyzmatdadylar. ³⁴Nesil daragtyna görä lewileriň urugbaşylary şulardylar. Olar Iýerusalimde ýaşadylar.

Şawul patyşanyň ata-babalary we nesilleri

³⁵Gibgonyň kakasy Ýegiýel Gibgon galasynda ýaşaýardy; onuň aýalynyň ady Magakady. ³⁶Onuň nowbahar ogly Abdon, soňkulary: Sur, Kiş, Bagal, Ner, Nadap, ³⁷Gedor, Ahýo, Zakarýa we Miklot. ³⁸Miklotdan Şimeýam doguldy. Olar hem garyndaşlarynyň ýanynda Iýerusalimde ýaşadylar. ³⁹Nerden Kiş, Kişden Şawul, Şawuldan Ýonatan, Malkyşuwa, Abynadap we Eşbagal doguldy. ⁴⁰Ýonatanadan Meribagal, Meribagaldan Mika doguldy. ⁴¹Mikanyň ogullary: Piton, Melek, Tahreýa we Ahaz. ⁴²Ahazdan Ýagra^a, Ýagradan Alemet, Azmawet we Zimri. Zimriden Mosa doguldy. ⁴³Mosadan Binega, Binegadan Repaýa, Repaýadan Elgasa, Elgasadan Asel doguldy. ⁴⁴Aseliň alty ogly bolup, olaryň atlary: Azrykam, Bokeru, Ysmaýyl, Şegarýa, Abadýa we Hanandy. Şular Aseliň ogullarydy.

10-njy bap

Şawul patyşanyň ölümi (1 Şamuwel 31:1-13)

¹Piliştiler Ysraýylyň garşysyna söweş etdi. Ysraýyllar piliştilerden gaçyp, Gilbowa dagynda köpüsi guryldy. ²Piliştiler

Şawulyň we onuň ogullary Ýonatanyň, Abynadabyň hem-de Malkyşuwanyň zyndan kowup ýetip, onuň ogullaryny öldürdiler. ³Şawula garşy söweş güýçlendi, ýaýçylar ony tapdylar we agyr ýaraladylar. ⁴Şawul ýaragçy nökerine şeýle diýdi: «Gylyjyňy al-da, meni öldür; sünnetsizleriň elinden ölüp, olara göz bolmaýyn» diýdi. Emma onuň ýaragçy nökeri juda gorkdy we beýle etmek islemedi. Şoňa görä, Şawul öz gylyjyny aldy-da, onuň üstüne özünü oklady. ⁵Şawulyň ölendigini gören ýaragçy nökeri-de öz gylyjynyň üstüne özünü oklap öldi. ⁶Şeýdip, Şawul, onuň üç ogy – tutuş maşgala bir günde öldi. ⁷Deredäki ähli ysraýyllar goşunyň gaçandygyny, Şawulyň we onuň ogullarynyň ölendigini görüp, öz galalaryny taşlap gaçdylar. Piliştiler gelip, galalary eýelediler. ⁸Ertesi gün piliştiler öldürilenleri talamak üçin gelenlerinde, Gilbowa dagynda Şawul bilen onuň ogullarynyň jesedini tapdylar. ⁹Olar Şawulyň kellesini kesip, ýaragyny aldylar we buthanalaryna hemde halkyna habar bermek üçin, tutuş piliştileriň ýurduna çaparlar gönderdiler. ¹⁰Şawulyň ýaragyny öz buthanalarynda goýdular, kellesini bolsa Dagonyň buthanasyndan asdylar. ¹¹Piliştileriň Şawula edenlerini Gilgatdaky Ýabeşiň ilaty eşidende, ¹²onuň gaýduwsyz adamlarynyň ählisi aýaga galdy. Olar Şawul bilen onuň ogullarynyň jesedini alyp, Ýabeşe getirdiler. Olar bularyň süňklerini Ýabeşdäki dub agajynyň astynda jaýlap, ýedi günläp agyz bekleddiler.

¹³Şeýdip, Şawul Hudaýa biwepalyk edendigi üçin öldi. Ol Rebbiň buýrugyny berjaý etmänliginden ötri, jadygöýden maslahat sorapdy. ¹⁴OI Rebden

^a 9:42 Ýagra – bu at 8:36-da Ýehogada diýip duş gelyär.

soramandy. Şonuň üçin hem Reb ony öldürdip, patyşalygyny Ýyşaýyň ogly Dawuda berdi.

11-nji bap

Dawut Ysraýyla hem-de Ýahuda patyşa bolýar

(2 Şamuwel 5:1-10)

¹Ähli ysraýyllar Hebrondaky Dawudyň daşyna ýygnanyp, oňa şeýle diýdiler: «Biz seniň öz süýegiňden, öz teniňdendir. ²Öňlerem – Şawul patyşamyzka-da sen ysraýyl goşunyna serkerdediň. Hudaýyň Reb saňa: „Meniň halkym Ysraýylyň çopany sen bolarsyň, halkym Ysraýyla sen hökümdarlyk edersiň“ diýipdi» diýdiler. ³Şeýdip, Ysraýylyň ähli ýaşululary Hebrona Dawudyň ýanyna geldiler. Şol ýerde Rebbiň huzurynda Dawut olar bilen äht edişdi. Ysraýylyň ýaşululary Rebbiň Şamuweliň üsti bilen aýdan sözüne laýyklykda, Dawudyň başyna ýag guýup, ony Ysraýyla patyşa bellediler.

⁴Dawut we tutuş Ysraýyl Iýerusalime, ýagny Ýabusa – ýabuslylaryň mekanyna ýöriş etdiler. ⁵Yabusyň ilaty Dawuda: «Sen bu ýere girip bilmersiň» diýdiler. Emma Dawut Sion galasyny basyp aldy. Ol häzir «Dawut galasy» diýlip atlandyrylýar. ⁶Dawut: «Ýabuslylara kim öňürti zarba ursa, şol goşun serkerdesi bolar» diýdi. Seruýanyň ogly Ýowap öňürti zarba urup, goşun serkerdesi boldy. ⁷Dawut galada mesgen tutdy. Şonuň üçin hem ony «Dawut galasy» diýip atlandyrdylar. ⁸Ol Millodan ^abaşlap, galanyň tutuş töweregini täzeden gurdy. Ýowap bolsa galanyň galan bölegini bejerdí. ⁹Dawut gitdigisaýy güýçlenýärdi, çünki Hökmürowan Reb onuň bilendi.

Dawudyň batyr ýigitleri

(2 Şamuwel 23:8-39)

¹⁰Rebbiň Ysraýyl babatdaky sözi boýunça, Dawudyň batyr ýigitleriniň baştutanlary we tutuş ysraýyl halky onuň höküm sürmegini berk goldadylar. ¹¹Dawudyň batyr ýigitleri şulardy: Hakmonynyň ogly Ýaşobgam. Ol serdarlaryň baştutanady. Ol naýzasy bilen bir wagtyň özünde üç ýüz adamy öldürdi. ¹²Ondan soňra üç batyr ýigidiň biri ahowa urugyndan Dodonyň ogly Elgazardy. ¹³Piliştliler Pasdammymda söweşmek üçin toplanýanlarynda, ol hem şol ýerde Dawudyň ýanyndady. Ol ýerde arpa ekilen bir bölek ýer bardy. Halk piliştlilerden gaçdy, ¹⁴ýöne Elgazar bilen Dawut meýdançanyň ortarasynda durup, şol ýeri goradylar we piliştlileri gyrdylar. Reb olary uly ýeňiş bilen halas etdi.

¹⁵Otuz serdaryň üçüsi Dawudyň ýanyna, gaýadaky Adullam gowagyna gitti. Piliştlileriň goşuny bolsa Rapa jülgesinde düşläpdi. ¹⁶Dawut şol wagt galadady. Piliştlileriň goşun bölümi bolsa Beýtullahamdady. ¹⁷Dawut arman edip: «Beýtullahamyň derwezesiniň ýanyndaky guýudan suw getirip beren bolsady, şondan bir içsemdim» diýdi. ¹⁸Şonda üç batyr ýigit piliştlileriň düşelgesini böwsüp geçdi-de, Beýtullahamyň derwezesiniň ýanyndaky guýudan suw alyp, ony Dawuda getirip berdiler. Emma Dawut suwdan içmedi, ol ony Reb üçin ýere dökdí. ¹⁹Ol: «Meni beýtmekden sakla, ýa Hudaýym! Ýüregine daş baglap giden adamlaryň ganyyny, heý-de, men içip bilerinmi?» diýip, suwdan içmek islemedi. Bu üç batyr ýigit şeýle edermenlikler görkezipdi. ²⁰Abyşay üç

^a 11:8 *Millo* – toprak bilen doldurylan jaýryk ýa-da boşluk ýer bolmagy ahmal. Sözlüğe seret.

batyr ýigidiň baştutanydy, ol Ýowabyň doganydy. Ol öz naýzasy bilen üç ýüz adamy öldürip, üç batyr ýigit ýaly meşhur boldy. ²¹Ol üç batyr ýigitden iki esse artyk hormatlandy. Abyşay ýigitleriň biri bolmadyk-da bolsa, olara baştutan boldy.

²²Ýehoýadanyň ogly Benaýa uly edermenlikler görkezzen kabseýelli batyr ýigitdir. Ol mowaply arslan ýürekli iki edermen urşujyny öldürdi; şeýle hem ol garly gün çukuryň içinde bir ýolbarsy öldürdi. ²³Ol boýy baş tirsek bolan müsürlini öldürdi. Müsürliniň elinde dokma agajy ýaly naýzasy bardy. Benaýa onuň üstüne taýakly topuly, elindäki naýzasyny alyp, öz naýzasy bilen onuň özüni öldürdi. ²⁴Ýehoýadanyň ogly Benaýa, ine, şeýle işleri edip, ol hem üç batyr ýigit ýaly meşhur boldy. ²⁵Ol otuz serdaryň arasynda iň meşhurdy, ýöne üç batyr ýigidiň biri däl. Dawut ony öz janpenalarynyň baştutany edip goýdy.

²⁶Goşunlaryň batyr ýigitleri şulardy: Ýowabyň dogany Asahel, beýtullahamly Dodonyň ogly Elhanan, ²⁷harotly Şamot, pelonly Heles, ²⁸tekowaly Ikeşiň ogly Yra, anatotly Abygezer, ²⁹huşaly Sibekay, Ahowanyň nesli Ylaý, ³⁰netopaly Maharay, netopaly Bagananyň ogly Helet, ³¹benýaminlerden gibgaly Ribaýyň ogly Ytaý, pirgatonly Benaýa, ³²Gagaş jülgelerinden Huray, arbaly Abyýel, ³³bahurymly Azmawet, şagalbynly Elýahba, ³⁴gizonly Haşem, hararly Şageniň ogly Ýonatan, ³⁵hararly Sakaryň ogly Ahyýam, Uruň ogly Elipal, ³⁶mekeraly Heper, pelonly Ahyýa, ³⁷karmelli Hesro, Ezbaýyň ogly Nagaray, ³⁸Natanyň dogany Ýowel, Hagrynyň ogly Mibhar, ³⁹ammon halkyndan Selek, Seruýanyň ogly Ýowabyň ýaragçy nökeri beýerotly Nahray, ⁴⁰ýitra urugyndan Yra we Garep, ⁴¹het halkyndan Uryýa, Ahlaýyň ogly Zabat,

⁴²rubenleriň baştutany, rubenlerden bolan Şizanyň ogly Adyna we onuň otuz ýigidi, ⁴³Magakanyň ogly Hanan, mitanly Ýoşapat, ⁴⁴aşartotly Uzyýa, arogerli Hotamyň ogullary Şama we Ýegiýel, ⁴⁵Şimriniň ogly Ýedigayel, onuň dogany tisl Ýoha, ⁴⁶mahawaly Eliýel, Elnagamyň ogullary Ýeribaý bilen Ýoşawýa, mowaply Ýytma, ⁴⁷Eliýel, Obet, mesobaly Ýagsyýel.

12-nji bap

Dawudyň benýamin tiresinden bolan tarapdarlary

¹Bular Dawut Ziklagda Kişiň ogly Şawuldan gaçyp ýörkä, onuň ýanyna gelenler we oňa uruşda ýardam eden batyr ýigitlerdir. ²Benýaminlerden, Şawulyň kowumyndan bolan bular peýkam atyp, hem sag, hem çep elleri bilen daş, ýaý bilen ok atyp bilýän adamlardy. ³Olaryň baştutany Ahygezer, ondan soň Ýowaş, şeýle hem gibgaly Şemaganyň iki ogly, Azmawediň ogullary Ýeziýel bilen Pelet, Beraka, anatotly Ýehu, ⁴otuz serdaryň arasynda bir batyr ýigit we olaryň baştutany gibgonly Ýyşmagýa, Ýermeyä, Ýahazyýal, Ýohanan, gederaly Ýozabat, ⁵Elguzaý, Ýerimot, Begalýa, Şemaryä, haruply Şepatýa, ⁶Koranyň neslinden Elkana, Ýişiýa, Azarel, Ýogezer, Ýaşobgam, ⁷gedorly Ýerohamyň ogullary Ýogela bilen Zebadyä.

Dawudyň gatlardan bolan tarapdarlary

⁸Gatlardan galkana hem naýza türgen bolan batyr ýigitler çöldäki galada bolan Dawudyň tarapyna geçdiler. Olar arslan sypatdady, dag jereni kimin ýyldadylar. Ine, olar: ⁹Ezer – baştutan, ikinjisi Abadyä, üçünjisi Eliýap, ¹⁰dördünjisi Mişmanna, başinjisi Ýermeyä, ¹¹altynjysy Ataý, ýedinjisi Eliýel, ¹²sekizinjisi

Ýohanan, dokuzynjysy Elzabat, ¹³onunjysy Ýermeýa, on birinjisi Makbanaýdy. ¹⁴Bular gatlardan bolan harby baştutanlardylar; olaryň iň ejizi ýüze, iň güýçlüsi müňe taýdy. ¹⁵Birinji aýda Iordan derýasy joşup, kenarlaryndan aganda, ondan geçenler we jülgelerdäkileriň ählisini gündogardyr günbatara kowup çykanlar şulardy.

Dawudyň benýaminlerden we ýahudalardan bolan taraparlary

¹⁶Benýaminler bilen ýahudalaryň käbirleri Dawudyň ýanyna gala geldiler. ¹⁷Dawut olaryň önünden çykyp, şeýle diýdi: «Eger meniň ýanyma ýagşy niýet, kömek etmek maksady bilen gelen bolsaňyz, onda ornuňyz ýüregimiň töründe, ýöne zorluk etmedik halymda meni duşmanlaryma satmak üçin gelen bolsaňyz welin, muny ata-babalarymyzyň Hudaýy görüp, siziň jezaňyzy bersin». ¹⁸Soňra Hudaýyň Ruhý otuz ýigidiň baştutany Omasaýyň üstüne inip, ol şeýle diýdi:

«Biz seniňki, eý Dawut!

Biz seň bilen, eý Ýýsaýyň ogly!

Başyň aman bolsun, başyň aman bolsun!

Saňa ýardam edýäniň hem başy aman bolsun!

Hudaýyň saňa ýardam edýändyr!».

Onsoň Dawut olary kabul edip, öz goşunbaşylary edip belledi.

Dawudyň manaşalardan bolan taraparlary

¹⁹Dawut piliştililer bilen bile Şawulyň garşysyna uruşmak üçin gelende, manaşalardan kábiri onuň tarapyna geçdi. Ýöne Dawut piliştililere kömek etmedi, sebäbi piliş baştutanlary özara maslahatlaşyp: «Dawut öz jenaby Şawulyň tarapyna geçip, bizi satar» diýip, ony

yzyna ugratdylar. ²⁰Dawut Ziklaga gaýdanda, manaşalaryň müňbaşylary bolan Adna, Ýozabat, Ýedigäýel, Mikaýyl, Ýozabat, Elihu we Silletay dagy onuň tarapyna geçdiler. ²¹Bularyň hemmesi batyr ýigitlerdir goşun baştutanlary bolup, olar Dawuda alamançylaryň toparlaryna garşy söweşde kömek etdiler. ²²Hakykatdanam, Dawuda goşulýan adamlaryň sany günsaýyn artyp, san taýdan Hudaýyň goşuny kimin boldy.

Dawudyň goşuny Hebronda

²³Rebbiň sözüne görä, Şawulyň patyşalygyny Dawuda bermek üçin onuň ýanyna Hebrona gelen ýaragly goşunlar, ine, şulardyr: ²⁴ýahudalardan galkan hem naýza göterip, ýaraglanan alty müň sekiz ýüz adam; ²⁵şimgonlardan ýedi müň bir ýüz sany batyr ýigit; ²⁶lewilerden dört müň alty ýüz adam; ²⁷olaryň arasynda Harunyň nesliniň baştutany Ýehoýada we onuň bilen bile üç müň ýedi ýüz adam; ²⁸ýaş batyr ýigit Sadok we onuň neslinden ýigrimi iki sany harby baştutan; ²⁹Şawulyň kowumларыndan bolan benýaminlerden üç müň adam. Bularyň köpüsi owal Şawulyň nesillerine wepaly bolupdylar. ³⁰Efraýymlardan öz uruglarynyň arasynda meşhur bolan ýigrimi müň sekiz ýüz batyr ýigit; ³¹günbatardaky manaşa tîresinden gelip, Dawudy patyşa etmek üçin ýörite bellenen on sekiz müň adam, ³²ysakarlardan döwre görä Ysraýylyň näme etmelidigini bilýän iki ýüz baştutan; olaryň baştutanlygy astynda bolan ähli garyndaşlary. ³³Zebulunlardan taplanan, ähli söweş enjamlary bilen ýaraglanan, Dawuda kömek etmekde maksada okgunly elli müň esger; ³⁴naftalylardan galkan hem naýza bilen ýaraglanan otuz ýedi müň esgerli müň harby baştutan;

³⁵danlardan ýaraglanan ýigrimi sekiz müň alty ýüz esger; ³⁶aşerlerden söweşe taýýar, taplanan kyrk müň esger; ³⁷Iordanyň aňyrsyndaky rubenlerden, gatlardan hem-de gündogardaky manaşa tiresinden ähli söweş enjamlary bilen ýaraglanan bir ýüz ýigrimi müň esger.

³⁸Bu esgerleriň hemmesi Dawudy Ysraýyla patyşa etmek üçin çyn ýürekden söweş nyzamy bilen Hebrona geldiler. Ysraýylyň galanlary-da bir ýürekden Dawudyň patyşa bolmagynyň tarapyndady. ³⁹Olar üç gün Dawudyň ýanynda boldular; iýip-içdiler, çünki doganlary olar üçin taýýarlyk görüpdiler. ⁴⁰Ol ýeriň golaýynda ýaşaýanlar zebulun, naftaly, ysakar tireleriniň çäklerine çenli eşeklerdir düýelere, gatyrlardyr öküzlere ýükläp, köp mukdarda un, injir kökeleri, kişmiş, şerap, ýag, öküz hem goýun getirdiler, çünki Ysraýylda şatlyk-şagalaňdy.

13-nji bap

Äht sandygy Kirýatýegarymdan getirilýär

(2 Şamuwel 6:1-11)

¹Dawut müňbaşylardyr ýüzbaşylar we her bir baştutan bilen geňeşdi. ²Ol tutuş Ysraýyl jemagatyna şeýle diýdi: «Eger makul bilseňiz, eger Hudaýy-myz Reb halasa, geliň, öri meýdanly galalardaky ruhanylardyr lewiler bilen bilelikde, tutuş Ysraýyldaky ähli dogan-garyndaşlarymyzy adam iberip, öz ýanymyza ýygnalyň. ³Soň Hudaýy-myzyň Äht sandygyny getireliň. Çünki Şawulyň günlerinde biz ony idemedik». ⁴Bu jemagatyň göwnünden turansoň, tutuş halk muňa razy boldy.

⁵Şeýdip, Dawut Hudaýyň sandygyny Kirýatýegarymdan getirmek üçin, Müsüriň çägendäki Şihor derýasy bilen Lebohamat aralygyndaky ähli ysraýyllary ýygnady. ⁶Dawut tutuş Ysraýyl bilen bile keruplaryň üstünde tagt gurup oturan Beýik Hudaýyň sandygyny, Onuň ady dakylan sandygy getirmek üçin Ýahudadaky Bagala, ýagny Kirýatýegaryma gitdi. ⁷Olar Hudaýyň sandygyny Abynadabyň öýünden çykaryp, täze arabada goýdular. Arabany Uza bilen Ahýo alyp barýardy. ⁸Dawut hem-de ähli ysraýyllar Hudaýyň huzurynda lira, arfa, deprek, kimwal hem-de surnaý çalyp, joşup aýdym aýdýardylar we tans edýärdiler.

⁹Olar Kidonyň harmanyna gelenlerinde, öküzler bütrediler; Uza sandygy tutjak bolup, elini onuň üstünde goýdy. ¹⁰Uza garşy Rebbiň gahary geldi. Reb ony öldürdi, sebäbi ol sandyga elini degripdi. Uza şol ýerde – Hudaýyň huzurynda jan berdi. ¹¹Rebbiň Uza zarba urandygyna Dawudyň gahary geldi. Ol ýer şu güne çenli Peres Uza^a diýlip atlandyrylýar. ¹²Dawut şol gün Rebden gorkup: «Men Hudaýyň sandygyny nädip ýanyma getirip bilerin?» diýdi. ¹³Şeýlelikde, Dawut Hudaýyň sandygyny öz ýanyna Dawut galasyna getirmede. Ol sandygy gatly Obededomyň öýünde goýdy. ¹⁴Hudaýyň sandygy üç aý Obededomyň hojalygynda galdy. Reb Obededomyň hojalygyna we onuň ähli zatларыna bereket berdi.

14-nji bap

Dawut Iýerusalimde ornaşar

¹Sur patyşasy Huram Dawudyň ýanyna çaparlary bilen kedr agaçlaryny,

^a 13:11 *Peres Uza* – bu söz *Uza garşy gazap* diýmegi aňladýar.

kerpiç örüjileri hem agaç ussalaryny iberdi. Olar Dawut üçin köşk gurdular. ²Şeýlelikde, Dawut özüni Rebbiň Ysraýylyň patyşasy hökmünde berkarar edendigine hem-de Öz halky Ysraýylyň hatyrasyna onuň patyşalygyny beýgeldendigine göz ýetirdi.

³Dawut Iýerusalimde birnäçe aýallar aldy we ondan ençeme ogul-gyz dünýä indi. ⁴Dawudyň Iýerusalimde doglan çagalary, ine, şulardyr: Şammuwa, Şobap, Natan; Süleýman, ⁵Ýybhar, Elişuwa, Elipelet; ⁶Noga, Nepek, Ýapyýa; ⁷Elişama, Begelýada^a we Elipelet.

Piliştlileriň ýenlişi

(2 Şamuwel 5:17-25)

⁸Dawudyň tutuş Ysraýyla patyşalyga bellenilendigini eşidende, ähli piliştliler aýaga galyp, onuň gözlegine çykdylar. Dawut muny eşidip, olaryň garşysyna çykdy. ⁹Piliştliler gelip, Rapa jülgesine çozupdylar. ¹⁰«Men piliştlileriň garşysyna çykaýynmy? Sen olary meniň elime berermiň?» diýip, Dawut Hudaýa ýüz tutdy. Reb oňa: «Bar, olary seniň eliňe berjekdirin» diýdi. ¹¹Şeýlelikde, Dawut Bagalperasyda gidip, olary şol ýerde derbi-dagyn etdi. Dawut: «Sil bentleriniň böwsülişi kimin, Hudaý-da duşmanlaryma meniň elim bilen zarba urdy» diýdi. Şol sebäpden hem bu ýere Bagalperasym^b diýen at dakylady. ¹²Piliştliler butlaryny taşlap gitdiler; butlar Dawudyň buýrugy bilen ýakylady.

¹³Piliştliler şol jülgä ýene çozdular. ¹⁴Dawut ýene Hudaýa ýüz tutanda, Ol şeýle diýdi: «Olaryň önünden çykma. Olaryň daşyndan aýlan-da, balzam agaçlary tarapdan gelip, olaryň ýeňsesinden

ur. ¹⁵Balzam agaçlarynyň başlaryndan aýak seslerini eşideniňde, hüjüme geç, sebäbi bu piliştlileriň goşunyň derbi-dagyn etmek üçin, Men – Hudaýyň seniň önüne düşügidir». ¹⁶Dawut Hudaýyň buýruşy ýaly etdi. Ol Gibbondan Gezere çenli bolan aralykda piliştlileri gyrdy. ¹⁷Dawudyň at-abraýy bütin ýurtlara ýaýrady we Reb ähli milletleri ondan gorkar ýaly etdi.

15-nji bap

Hudaýyň sandygyny Iýerusalime getirmeklige taýýarlyk

¹Dawut özi üçin Dawut galasynda köşkler gurdurdy. Ol Hudaýyň sandygy üçin ýer taýýarlap, çadyr dikdi. ²Soňra Dawut Hudaýyň sandygyny diňe lewileriň götermelidigi barada buýruk berdi. Sebäbi Reb Öz sandygyny görmek hem-de Özüne ömürbaky hyzmat etmek üçin lewileri saýlapdy. ³Rebbiň sandygyny onuň üçin taýýarlan ýerine getirmek üçin, Dawut ähli ysraýylylary Iýerusalime ýygnady. ⁴Soňra ol Harunyň nesillerini hem-de lewileri toplady: ⁵Kohadyň kowumyndan ýüz ýigrimi sany garyndaşy bilen olaryň baştutany Uryýel; ⁶Merarynyň kowumyndan iki ýüz ýigrimi garyndaşy bilen olaryň baştutany Asaýa; ⁷Gerşonyň kowumyndan ýüz otuz garyndaşy bilen olaryň baştutany Ýowel; ⁸Elisapanyň kowumyndan iki ýüz garyndaşy bilen olaryň baştutany Şemagýa; ⁹Hebronyň kowumyndan segsen garyndaşy bilen olaryň baştutany Eliýel; ¹⁰Uzyýeliň kowumyndan ýüz on iki garyndaşy bilen olaryň baştutany Eminadap.

^a 14:7 *Begelýada* – bu at 3:8-de we 2Şam 5:6-da *Elýada* diýip duş gelýär.

^b 14:11 *Bagalperasym* – bu söz *zarba urýan jenap* diýmegi aňladýar.

¹¹⁻¹²Dawut ruhanylar Sadok bilen Ab-ýatary, lewilerden Uryýeli, Asaýany, Ýoweli, Eliýeli, Şemağany hem-de Eminadaby çagyryp, olara şeýle diýdi: «Siz lewileriň urugbaşlarysyz. Ini-ňizi tämizläň, garyndaşlaryňyz hem şeýle etsinler. Soňra Ysraýyl Hudaýy Rebbiň sandygyny onuň üçin taýýarlan ýerime getirin. ¹³Öňki gezek sandygy siziň götermändiginiz we ony bolmalysy ýaly idemändigimiz sebäpli, Hudaýymyz Rebbiň bize gahary geldi». ¹⁴Ruhanylar hem-de lewiler Ysraýyl Hudaýy Rebbiň sandygyny getirmek üçin inlerini tämizlediler. ¹⁵Lewiler Hudaýyň sandygyny Rebbiň Musa tabşyryşyna laýyk edip, syryklaryň üstünde goýup eginlerinde göterdiler.

¹⁶Dawut lewileriň baştutanlaryna şatlyk-şagalaň etmek üçin, öz doganlarynyň arasyndan aýdymçylary hem-de arfa, lira, kimwal ýaly saz gurallaryny çalyş bilýänleri taýyn etmäge buýruk berdi. ¹⁷Şeýlelikde, lewiler Ýoweliň ogly Heýmany, Berekýanyň ogly Asafy, Merary kowmyndan bolan Kuşaýanyň ogly Eýtany sazandalara ýolbaşçy edip bellediler. ¹⁸Zakarýa, Ýagzyýel, Şemiramot, Ýehiýel, Unny, Eliýap, Benaýa, Magaseýa, Matytýa, Elipelehu we Mikneýa olara kömekçi edip bellenildi; Obededom bilen Ýegiýel bolsa derwezebanlardy. ¹⁹Aýdymçylar bolan Heýman, Asaf hem-de Eýtany dagy bürünç kimwallar, ²⁰Zakarýa, Azyýel, Şemiramot, Ýehiýel, Unny, Eliýap, Magaseýa, Benaýa dagy alamot^a äheňinde arfa çalmalydylar. ²¹Matytýa, Elipelehu, Mikneýa, Obededom, Ýegiýel hem-de Azazýa dagy bolsa şeminit^b äheňinde lirada sazy dowam etdirmelidiler.

²²Lewi sazandalarynyň ýolbaşçysy Kenanýa saza baştutanlyk etmelidi, çünki ol saza ussatdy. ²³Berekýa bilen Elkana sandyk üçin bellenen derwezebanlardy. ²⁴Şebanýa, Ýoşapat, Netanel, Omasaý, Zakarýa, Benaýa, Eligezer hem-de ruhanylar Hudaýyň sandygynyň öňünde surnaý çalmalydylar. Obededom bilen Ýehiýa hem sandyk üçin bellenen derwezebanlardy.

Äht sandygy Iýerusalime getirilýär

²⁵Şeýlelikde, Dawut, Ysraýyl ýaşu- lulary hem-de münbaşylar Rebbiň Äht sandygyny şatlyk-şagalaň bilen Obedomyň öýünden getirmäge gitdiler. ²⁶Rebbiň Äht sandygyny getirýän lewiler Hudaý ýardam etdi we olar ýedi öküzi bilen ýedi goçy gurbanlyk berdiler. ²⁷Sandygy göterýän lewiler, aýdymçylar, aýdymçylaryň sazyna ýolbaşçylyk edýän Kenanýa dagy ýaly, Dawut hem nepis zygyr matadan tikilen don geýdi. Dawudyň egninde nepis zygyr mata efot hem bardy. ²⁸Şeýdip, ysraýyllar şagalaň bilen, şahdan edilen surnaýlaryň, kernaýlaryň, kimwallaryň şowhuny, arfadyr liralaryň belent owazy bilen Rebbiň Äht sandygyny getirdiler.

²⁹Rebbiň Äht sandygy Dawut galasyna getirilende, Şawulyň gyzy Mikal penjire- den seretdi. Ol Dawudyň bökjekläp tans edişini görüp, oňa äsgermezçilik etdi.

16-njy bap

Äht sandygy çadyrda goýulýar

¹Olar Rebbiň sandygyny getirip, Dawudyň niýetläp guran çadyrynyň içinde goýdular. Soňra Dawut Rebbiň

^a 15:20 *Alamot* – manysy belli däl. Belki, äheň, belki-de saz guraly.

^b 15:21 *Şeminit* – manysy belli däl. Belki, äheň, belki-de saz guraly.

huzurynda ýakma hem salamatlyk gurbanlyklaryny berdi. ²Ol ýakma hem salamatlyk gurbanlyklaryny berip bolandan soň, Rebbiň adyndan halka ak pata berdi. ³Ol aýal-erkek diýmän, ähli ysraýyllara bir bölek çörek, bir bölek et hem kişmiş paýlady.

⁴Ysraýyl Hudaýy Rebbe dileg etmek, Oňa öwgi aýdyp, Ony şöhratlandyrmak üçin, ol lewileriň käbirini Rebbiň sandygynyň önünde hyzmat etmäge belledi. ⁵Asaf – başlyk, Zakarýa onuň kömekçisi boldy, Ýegiýel, Şemiramot, Ýehiýel, Matytýa, Eliýap, Benaýa, Obededom hem-de Ýegiýel – arfa hem lira, Asaf – kimwal çalmalydylar. ⁶Ruhanylar Benaýa bilen Ýahazyýal bolsa Rebbiň Äht sandygynyň önünde hemişe surnaý çalmalydylar.

Dawudyň öwgi aýdymy
(*Zebur 104:1-15; 95:1-13*)

⁷Dawut şol gün Rebbe öwgi aýdymalaryny aýtmagy Asaf bilen onuň garyndaşlaryna tabşyrdy.

⁸Rebbe şükür ediň we Oňa ybadat ediň,
halklar arasynda Onuň işlerini jar ediň.

⁹Oňa nagma aýdyň, Ony şöhratlandyryň,
ähli gudratly işleri barada siz gürrüň beriň.

¹⁰Rebbiň mukaddes ady bilen magtanyň;
Ony agtarýanlaryň ýüregi şatlykdan dolsun.

¹¹Rebbe, Onuň kuwwatyna sygynyň,
dyngysyz Onuň huzury agtaryň.

¹²⁻¹³Eý, Rebbiň bendesi Ysraýylyň zürýady,

Onuň saýlanlary – Ýakubyň nesli!

Ýatlaň Onuň görkezen gudratlaryny,
mugjyzalaryny, agzyndan çykan kararlaryny.

¹⁴Ol – Hudaýymyz Reb,
Ol tutuş ýer ýüzüne kazylyk edýär.

¹⁵⁻¹⁶Onuň ähtini, müň nesle beren sözüni,
Ybraýym bilen eden ähtini,
Yshaga beren Öz wadasyny elmydama ýatda saklaň.

¹⁷⁻¹⁸Diýdi: «Men size Kengan ýurduny,
mirasyňyza düşen paý hökmünde bererin».
Muny Ýakuba tassyklady kanun hökmünde,
Ysraýyla – müdimi äht hökmünde.

¹⁹Şonda olar az sanlydylar,
gaty az we şol ýerde gelmişekdiler.

²⁰Geçýärdiler bir milletden başga millete,
bir şalykdan – başga şalyga.

²¹Reb olary ezmäge hiç ýol bermedi,
şolar sebäpli Ol şalara käýedi.

²²Diýdi: «Saýlap-seçenlerime siz el degirmän,
pygamberlerime ýamanlyk etmän».

²³Rebbe nagma aýt, eý, tutuş ýer ýüzi!
Onuň halas edýändigini günsaýyn buşlaň!

²⁴Milletlere yglan ediň şan-şöhratyny,
ähli halklara – gudratly işlerini.

²⁵Çünki Reb beýik, Ol belent sena mynasyp,

- biziň seždämize diňe Ol laýyk.
Ol milletleriň hudaýlaryndan
has wehimlidir.
- ²⁶ Halklaryň bar hudaýlary ýöne bir
butdur,
emma gökleri Reb ýaradandyr.
- ²⁷ Onuň huzuryndadyr hormat,
şan-şöhrat,
Onuň mekanyndadyr şatlyk we
kuwwat.
- ²⁸ Eý, halklaryň tireleri, Rebbi wasp
ediň,
Rebbiň şöhratyny, güýjüni
öwüň!
- ²⁹ Rebbiň adyna laýyk şöhraty beriň,
gurbanlyk getirip, huzuryňa
giriň.
Rebbe şanly mukaddesliginde siz
sežde ediň;
- ³⁰ eý, ýer ýüzündäkiler, Onuň
öňünde titräň.
Berk berkarar edildi dünýä,
ol sarsmaz asla.
- ³¹ Goý, gökler begensin,
ýer hem şatlansyn.
Milletler: «Reb – Patyşal!» diýsin.
- ³² Deňiz we onuň içindäkileriň
ählisi, goý, güwwüldeşsin.
Meýdan we ondaky bar zatlar
şatlykdan joşsun.
- ³³ Şonda tokaý agaçlary Rebbiň
öňünde
nagmalar aýdar.
Çünki Ol dünýä kazylyk etmäge
gelýär.
- ³⁴ Rebbe şükür ediň, çünki Ol ýagşy,
Onuň söýgüsi baky.
- ³⁵ Ýene-de aýdyň:
«Eý, gutulyşymyzyň Hudaýy,
bizi halas et!
Mukaddes adyňa şükürler eder
ýaly,
Seniň şöhratyňa buýsanar ýaly,

milletleriň arasyndan bizi azat
et-de, toplaş al.

³⁶ Ysraýyl Hudaýy Rebbe
ezelden ebedä çenli alkyslar
bolsun!»

Onsoň tutuş halk «Omyň» diýip, Rebbi
şöhratlandyrdy.

³⁷⁻³⁸ Rebbiň Äht sandygynyň öňünde
her gün hyzmat etsinler diýip, Dawut
Asafy, onuň doganlaryny hem-de Obe-
dedomy altmyş sekiz sany dogany bilen
goýdy. Ýedutunyň ogly Obededomy Hosa
bilen derwezeban edip goýdy. ³⁹ Ruhany
Sadogy hem-de onuň ruhany garyndaşla-
ryny Gibgondaky seždegähdäki Rebbiň
çadyrynyň öňünde goýdy. ⁴⁰ Dawut olary
ýakma gurbanlyk sypasynda Rebbiň
Ysraýyla buýran kanunynda ýazylyşy
ýaly edip, ertir-agşam yzyny kesmän
Rebbe ýakma gurbanlyklaryny bermek
üçin belledi. Bu kanunda ähli zat hak-
da ýazylandy. ⁴¹ Rebbiň baky söýgüsi
üçin Oňa alkys aýtsynlar diýip, olaryň
ýanynda Heýmany, Ýedutuny hem-de
atlary agzalan beýleki saýlanan adam-
lary goýdy. ⁴² Heýmanyň, Ýedutunyň
elinde saz çalmak üçin surnaýlardyr
kimwallar bardy. Hudaý üçin aýdym
aýdýanlara-da saz gurallaryny berdi.
Ýedutunyň ogullaryny derwezeban edip
goýdy. ⁴³ Soňra ähli halk öýli-öýüne
dargady. Dawut hem öz hojalygyna ak
pata bermek üçin öýüne gitdi.

17-nji bap

Rebbiň Dawuda beren wadasy
(2 Şamuwel 7:1-17)

¹ Dawut öz köşgünde ornaşandan soň,
Natan pygambere: «Seret, men-ä kedr
agajyndan gurlan köşkte ýaşayaryn,
Rebbiň Äht sandygy bolsa çadyrda dur»

diýdi. ²Natan Dawuda: «Islän zadyňy ediber, sebäbi Hudaý seniň bilendir» diýdi. ³Emma hut şol gije Natana Rebbiň şu sözi aýan boldy: ⁴«Bar, gulum Dawuda Reb şeýle diýýär diý: „Maňa mesgen tutar ýaly öýi sen gurmaly däl-siň. ⁵Men ysraýyl halkyny Müsürden alyp çykan günümden bäri öýde mesgen tutmadym; çadyrymy ondan-oňa göçürüp ýaşap ýördüm. ⁶Tutuş Ysraýyl bilen bolan ýerlerimiň ählisinde Öz halkyma baştutanlyk etmegi buýran Ysraýyl serdarlarynyň hiç birinden näme üçin Maňa kedr agajyndan öý gurmandyklaryny soramadym“. ⁷Indi sen Meniň gulum Dawuda Hökmürowan Reb ýene-de şeýle diýýär diý: „Men seni meýdanda goýun bakyp ýören ýerinden alyp, Öz halkym Ysraýylyň hökümdary etdim. ⁸Nirä gitsen ýanynda boldum, öňüňdäki ähli duşmanlaryňy gryp taşladym. Indi bolsa ýer ýüzündäki beýik adamlaryň ady kimin seniň adyňy belende göterjek. ⁹Öz halkym Ysraýyl üçin bir ýer taýýynlap, olary şol ýerde ýerleşdirjek. Şeýdip, olar öz ýerlerinde ýaşarlar. Mundan beýläk olaryň rahatlygy bozulmaz. ¹⁰Halkym Ysraýyla serdarlar bellän döwrümden bäri sütem edişleri ýaly, betgylyk adamlar indi olara sütem etmezler. Men ähli duşmanlaryňy boýun egdirerin. Men Reb seniň üçin bir öý bina etjekdigimi jar edýärim. ¹¹Peýmanyň dolup, ata-babalaryňa gowşanynda, ýeriňe öz ogluňy, öz bilinden önen zürýadyňy tagta çykaryp, onuň patyşalygyny kuwwatlandyrarın. ¹²Meniň üçin öýi ol gurar, Men onuň şalyk tagtyny baky berkarar ederin. ¹³Men oňa Ata bolaryn, ol bolsa Maňa ogul bolar. Senden öň bolan Şawuly mahrum edişim ýaly, ony Öz sadyk söýgimden mahrum etmerin. ¹⁴Men ony Öz öýümde hem-de şalygymda baky goýarın. Şalyk

tagty baky dowam eder“». ¹⁵Şu sözleriň hem-de aýanlyklaryň ählisini Natan Dawuda gürrüň berdi.

Dawudyň minnetdarlyk dilegi (2 Şamuwel 7:17-29)

¹⁶Soňra Dawut gelip, Rebbiň huzurynda oturdy-da, şeýle diýdi: «Ýa, Hudaýymyz Reb, men kim, meni şeýle derejä ýetirer ýaly, meniň maşgalam kim? ¹⁷Ýa Hudaýymyz Reb, bu zatlary hem az görýän ýaly, Sen Öz guluň nesliniň geljegi hakynda hem söz berdiň. Sen maňa belent mertebeli adam ýaly garaýarsyň, ýa Hudaýymyz Reb! ¹⁸Öz guluňa beýle hormatyň üçin Dawut Saňa näme diýip biler? Sen Öz guluňy tanaýarsyň ahyryn! ¹⁹Sen guluňyň hatyrasyna, Öz göwün islegiňe görä bu beýik işi etdiň; bu beýik işleriň ählisini aýan etdiň. ²⁰Eý, Reb, Saňa taý geljek ýokdur, Senden başga Hudaý ýok! Muny öz gulaklarymyz bilen eşitdik. ²¹Ýer ýüzünde Seniň halkyň Ysraýyla taý geljek halk barmyka?! Öz halkym bolsun diýip, Sen ony Müsür gulçulygyndan halas etdiň, beýik hem aýyrganç işler bilen Öz adyňy şöhrata beslemek üçin beýleki milletleri olaryň önünden kowup çykardyň. ²²Hemişelik Öz halkym bolsun diýip, halkyň Ysraýyly Özüň üçin ebedi halk etdiň; Ýa Reb, Sen olaryň Hudaýy bolduň. ²³Indi bolsa, Sen, ýa Reb, Öz guluň hem onuň nesli hakda aýdan sözüňi ebedi sakla-da, diýşiň ýaly et! ²⁴Goý, ynanslar „Hökmürowan Reb Ysraýylyň Hudaýydyr“ diýip, guluňyň neslini berkarar etsinler, adyňy ebedilik belende götersinler. Guluň Dawudyň nesli Seniň önünde kuwwatlansyn. ²⁵Sen, eý, Hudaýym, „Saňa nesil berjek“ diýip, guluňa Özüň aýan edipdiň. Şoňa görä-de, guluň Saňa ýüzlenip, şu dilegi okamaga milt etdi. ²⁶Ýa Reb, Sen

Hudaýsyň. Şu ýagşylyklary guluňa Sen wada etdiň. ²⁷Öz huzuryňda ebedi gal-syn diýip, guluňyň nesline pata bermek, goý, Saňa hoş görüsin! Sebäbi, ýa Reb, Seniň pataň bilen guluňyň nesli baky pataly boldy we patalydyr!»

18-nji bap

Dawut duşmanlaryny ýeňýär

(2 Şamuwel 8:1-18)

¹Birnäçe wagtdan soň Dawut piliştlilere zarba urup, olary özüne tabyn etdi. Ol Gat galasyny hem-de onuň obalaryny piliştlileriň elinden aldy. ²Ol mowaplylary ýeňdi. Mowaplylar Dawuda tabyn bolup, oňa salgyt tölediler. ³Soňra Dawut Ýewfrat derýasynyň töweregindäki agalygyny täzeden dikeltmek üçin giden Soba patyşasy Hadadgezeri Hamatyň ýakynynda boýun egdirdi. ⁴Dawut onuň müň sany söweş arabasyny, arabaly goşunynyň ýedi müň esgerini hem-de ýigrimi müň esgerli pyýada goşunyny ýesir aldy. Ol atlaryň ýüz araba ýeter ýalysyny goýup, galanlaryny maýyp etdi. ⁵Damaskda ýaşaýan siriýalylar Soba patyşasy Hadadgezere kömege gelende, Dawut siriýalylaryň ýigrimi iki müňüsini öldürdi. ⁶Dawut Damaskda ýaşaýan siriýalylaryň arasynda goşun bölümlerini ýerleşdirdi. Siriýalylar Dawuda tabyn bolup, oňa salgyt tölediler. Dawudyň baran ýerinde Reb oňa ýeňiş berýärdi. ⁷Dawut Hadadgezeriň gullarynyň göterýän altyn galkanlaryny alyp, Iýerusalime getirdi. ⁸Hadadgezeriň galalary Tibhatdan hem-de Kundan Dawut juda köp bürünji ele saldy. Soň Süleýman şol bürünçlerden bürünç howuz, sütünleri hem enjamlary ýasady.

⁹Hamat şasy Togu Dawudyň Soba şasy Hadadgezeriň ähli goşunyny derbidagyn edendigini eşitdi. ¹⁰Hadadgezer bilen urşup, ondan üstün çykmagy mynasybetli Dawut patyşany gutlamak hem-de hal-ahwal soraşmak üçin, Togu öz ogly Hadoramy ^a Dawudyň ýanyna iberdi. Sebäbi Hadadgezer Togu bilen ýygy-ýygydan uruşýardy. Hadoram özi bilen kümüş, altyn hem bürünç sowgatlar äkitdi. ¹¹Dawut bu sowgatlary-da ähli milletlerden: edomlylardan, mowaplylardan, ammonlylardan, piliştlilerden hem amaleklerden ele salan altyn-kümüşleri bilen bile Rebbe bagyş etdi.

¹²Seruýanyň ogly Abyşaý Duz jülgesinde on sekiz müň edomlyny öldürdi. ¹³Ol Edomda goşun bölümlerini ýerleşdirdi; ähli edomlylar Dawuda tabyn boldular. Dawudyň giden ýerinde Reb oňa ýeňiş berýärdi.

¹⁴Şeýdip, Dawut tutuş Ysraýyla patyşalyk edýärdi. Ol tutuş halkyny adyllyk hem hakykat bilen dolandyryýardy. ¹⁵Seruýanyň ogly Ýowap onuň goşunbaşsýdy; Ahyludyň ogly Ýehoşapat – baş emeldarydy, ¹⁶Ahytubyň ogly Sadok bilen Abýataryň ogly Abymelek ruhanydylar, Şawşa – kätipdi, ¹⁷Ýehoýadanyň ogly Benaýa keretler bilen peletleriň baştutanydy, Dawudyň ogullary bolsa şa hyzmatynyň baştutanlarydy.

19-njy bap

Dawut ammonlary hem-de siriýalylary ýeňýär

(2 Şamuwel 10:1-19)

¹Biraz wagtdan soň Ammon patyşa Nahaş ölüp, ýerine ogly tagta çykdy.

^a 18:10 *Hadoram* – bu at 2Şam 8:10-da *Ýoram* diýip düş gelýär.

²Dawut: «Nahaş maňa wepaly boldy, men hem onuň ogly Hanuna wepaly bolayın» diýdi. Ony kakasy üçin çekýän hasratyndan köşeşdirmek üçin, Dawut onuň ýanyna birnäçe çaparlar ýollady. Dawudyň adamlary Ammon ýurduna Hanuny köşeşdirmek üçin onuň ýanyna gelenlerinde, ³ammon begleri Hanuna: «Dawut saňa köşeşdirijileri ataňyň hormaty üçin iberendir öýdýänmi? Ol öz çaparlaryny galany basyp almak üçin, ony gözden geçirmäge iberendir» diýdiler. ⁴Hanun Dawudyň çaparlaryny tutup, olaryň sakgallaryny syrды, geýimlerini syrтыlaryna çenli ortasyndan kesdirip, yzlaryna ugratdy. ⁵Şeýdip, olar ol ýerden gaýtdylar. Bu adamlar hakda Dawuda habar berenlerinde, ol: «Sakgalyňyz ösýänçä, Ýerihoda boluberiň, soň gellersiňiz» diýen tabşyryk bilen olaryň önünden çaparlar iberdi, çünki olar gaty kemsidilipdi.

⁶Dawudy özlerine duşman edendiklerine düşünişip, ammonlylar Hanun bilen Mesopotamiýadan, Siriýadaky Magakadan hem-de Sobadan söweş arabalaryny, arabaly goşuny hakyna tutmak üçin, olara bir müň ýedi ýüz batman^a kümüş iberdi. ⁷Olar otuz iki müň sany söweş arabasyny we patyşa Magakany goşuny bilen hakyna tutdular. Olar gelip, Meýdebanyň önünde harby düşelge gurdular. Ammonlylar hem öz galalaryndan ýygnanyşyp, söweşe çykdylar. ⁸Dawut muny eşidip, Ýowaby hem batyr esgerli bütün goşuny iberdi. ⁹Ammonlar çykyp, galanyň derwezesiniň agzynda söweşmek üçin nyzama durdular, gelen patyşalar bolsa açyk meýdanda aýratyn nyzama durdular.

¹⁰Özüniň hem arkasynda, hem önünde söweşiň ýaýbaňlanandygyny gören

Ýowap Ysraýylyň saýlama esgerlerini alyp, olary siriýalylaryň garşysyna nyzama duruzdy. ¹¹Galan goşuny öz dogany Abyşayyň eline berdi we olary ammonlylaryň garşysyna nyzama duruzdy. ¹²Ýowap: «Bardy-geldi siriýalylar menden güýçli çykaýsalar, sen maňa kömege ýetişersiň; bardy-geldi ammonlylar senden güýçli bolup çykaýsalar, onda men saňa kömege ýetişerin. ¹³Mert bol, halkymyz üçin we Hudaýymyzyň galalary üçin dözümlü söweşeli. Reb bolsa Öz islänini etsin» diýdi. ¹⁴Şeýdip, Ýowap hem onuň goşunlary siriýalylara garşy söweşe girdiler; duşmanlar Ýowapdan gaçdylar. ¹⁵Siriýalylaryň gaçanyňy gören ammonlylar hem Ýowabyň dogany Abyşaydan gaçyp, gala girdiler. Şondan soň Ýowap Iýerusalime geldi.

¹⁶Özleriniň ysraýyllardan ýeňlendiklerini görüp, siriýalylar Ýewfrat derýasynyň aňyrsyndaky siriýalylara çaparlar iberip, olary Şopagyň baştutanlygynda çykartdylar. Şopak Hadadgezeriň goşunbaşysydy. ¹⁷Dawut muny eşidip, ähli ysraýyllary toplap, Iordan derýasyndan geçdi. Ol olaryň ýanyna gelip, öz güýçlerini siriýalylara garşy gönükdirdi. Dawut öz goşunyňy siriýalylaryň garşysyna nyzama duruzdy we siriýalylar olar bilen urşa girdiler. ¹⁸Siriýalylar ysraýyllaryň goşunyndan gaçdylar. Dawut olaryň yedi müň söweş arabaly esgerlerini, pyýada goşundan kyrk müň adamy hem-de olaryň goşunbaşysy Şopagy öldürdi. ¹⁹Hadadgezere tabyn bolan hanlaryň ählisi özläriniň ysraýyllardan ýeňlendiklerine göz ýetirip, Dawut bilen ylalaşyk baglaşyp, oňa boýun egdiler. Siriýalylar mundan beýläk ammonlylara kömek etmek islemediler.

^a 19:6 Bir müň yedi ýüz batman – ýewreýçe müň kikkar. Bu takm. 34 tonna deňdir.

20-nji bap

Dawut Raba galasyny basyp alýar

¹Ýaz paslynda, patyşalaryň ýörişe gidýän döwri Ýowap goşuny alyp, ýörişe çykyp, Ammon ýurduny kül-pe-ýekun etdi, soň gelip, Rabany gabady. Emma Dawut Iýerusalimde galypdy. Ýowap Rabanyň üstüne hüjüm edip, ony derbi-dagyn etdi. ²Dawut Ammon patyşasynyň başyndan altyn täjini aldy; onuň agramy iki putdy ^a, onuň ýüzüne gymmatbaha daş oturdylandy. Ony Dawudyň kellesine geýdirdiler. Dawut galadan köp mukdarda olja-da aldy. ³Galanyň halkyny bolsa Dawut galadan göçürüp, olary byçgy, demir kätmen hem-de palta bilen işlenilýän işlerde goýdy. Ol ammonlylaryň ähli galalarynda şeýle edenden soň, ähli goşun bilen bile Iýerusalime dolandy.

Piliştilere garşy söwes

(2 Şamuwel 21:18-22)

⁴Şondan soň Gezerde piliştiler bilen uruş başlady. Şonda huşaly Sibekaý iri adamlaryň neslinden bolan Sipaý diýen birini öldürdi. Piliştiler boýun egdiler. ⁵Piliştiler bilen ýene uruş boldy. Ýagyryň ogly Elhanan gatly Jaludyň dogany Lahmyňy öldürdi. Lahmyňyň naýzasynyň sapy dokmaçynyň tütesi ýaly ýogyndy. ⁶Gat galasynda ýene uruş boldy. Ol ýerde ýene piliştileriň iri neslinden elleridir aýaklary alty-altydan ýigrimi dört barkmakly şilliň uzyn biri bardy. ⁷Ysraýyla sögendigi sebäpli, Dawudyň dogany Şimganyň ogly Ýonatan Rapa neslinden bolan bu adamy öldürdi. ⁸Bularyň dördüsi-de Gatyň rapalaryndandylar. Olar Dawudyň hem-de onuň esgerleriniň elinden öldüler.

21-nji bap

Dawut halkyň sanyny hasaba alýar

(2 Şamuwel 24:1-25)

¹Şeytan Ysraýyla garşy çykyp, Dawudy ysraýyl halkynyň adam sanyny bilmek küýüne düşürdi. ²Dawut Ýowaba hem-de goşunbaşylara: «Gidiň-de, Beýerşebadan Dana çenli bolan ysraýyllary hasaba alyň-da, maňa habar beriň. Maňa ilatyň sany gerek» diýdi. ³Emma Ýowap patyşa ýüzlenip: «Reb halkynyň sanyny ýüz esse köpeltsin! Eý, şahym, şolaryň ählisi jenabymyň gullary dälmi näme? Näme üçin jenabym beýle etmek isleýär? Näme üçin ol Ysraýyly günäli etjek bolýar?» diýdi. ⁴Ýöne patyşanyň sözi Ýowabyňkydan üstün geldi. Şunlukda, Ýowap gidip, tutuş Ysraýyla aýlanyp, Iýerusalime gaýdyp geldi. ⁵Ýowap ilat ýazuwynyň netijesini Dawuda berdi. Tutuş Ysraýylda eli gylç tutup biljek adamlarynyň sany bir million ýüz müňdi, Ýahudanyňky bolsa dört ýüz yetmiş müň adam bolup çykdy. ⁶Ýowap lewiler bilen benýaminleri hasaba almady, çünki patyşanyň buýrugy oňa nejis göründi.

⁷Bu iş Hudaýa pis göründi we Ol Ysraýyly jezalandyrdy. ⁸Dawut: «Şu hereketim bilen Seniň önünde uly günä gazandym, akmaklyk etdim. Öz guluňy günä astynda goýma, Sen! Ýalbarýaryn!» diýip, Hudaýa ýüzlendi. ⁹Reb Dawudyň görgüri Gada şeýle diýdi: ¹⁰«Dawudyň ýanyna bar-da: „Reb seniň önünde üç şert goýýar; birini saýla, Ol şony hem amala aşyrjak“ diýip aýt». ¹¹Gat gelip, Dawuda: «Reb şeýle diýýär: „Saýla: ¹²ýa üç ýyl açlyk, ýa duşmanlaryňyň önünde üç aýlap derbi-dagyn bolmaklyk,

^a 20:2 *Iki put* – ýewreýçe bir kikkar. Bu takm. 34 kg deňdir.

ýa üç gün Rebbiň ýurda inderen gyrgyn keselinden heläk bolmaklyk, Rebbiň perişdesi tutuş Ysraýyl topragyndakylary weýran eder¹⁴. Indi birini saýla, men özümi Iberene jogap bermeli» diýdi. ¹³Dawut Gada: «Men erbet ýagdaýa düşdüm. Gowusy, men Rebbiň eline düşeyin, ynsan eline düşmäýin. Rebbiň rehimdarlygy beýikdir» diýdi.

¹⁴Şeýdip, Reb Ysraýyla gyrgyn keselini iberdi we mundan ilatyň ýetmiş müň adamy gyryldy. ¹⁵Hudaý Iýerusalimiň halkyny weýran etmek üçin bir perişdesini iberdi. Perişde halky weýran etjek bolanda, Reb muny görüp, bu betbagtçylygy goýbolsun etdi. Ol weýran edýän perişdä: «Besdir! Indi elini çek!» diýdi. Şonda Rebbiň perişdesi ýabusly Ornanyň harman ýeriniň golaýyndady. ¹⁶Rebbiň perişdesiniň öz elindäki ýalaňaç gyljyyny Iýerusalime tarap uzadyp, ýer bilen gögiň arasynda durandygyny Dawut gördi. Jul geýnen Dawut hem-de ýaşulular ýere ýüzin ýykyltdylar. ¹⁷Dawut Hudaýa şeýle diýdi: «Halkyň sanyny bilmek üçin buýruk beren men dälmi-dim näme? Günä eden men, hata iş eden men. Ýöne bu bigünä halk näme etdi ahryryn? Eý, Hudaýym Reb, goý, Sen diňe maňa hem atamyň nesline jeza ber, Öz halkyňy weýran etme!»

¹⁸Onsoň Rebbiň perişdesi Gada ýabusly Ornanyň harman ýerinde Rebbe gurbanlyk sypasyny gurmalydygyny Dawuda aýtmagy emr etdi. ¹⁹Dawut Gadyň Rebbiň adyndan aýdan sözi bilen ol ýere gitdi. ²⁰Ornan yzyna öwrülip, perişdäni gördi. Onuň ýanyndaky dört ogly gizlendi, Ornan bolsa bugdaý döwmegini dowam etdirdi. ²¹Dawut Ornanyň ýanyna geldi. Ornan ony görüp, harmandan çykdy we oňa iki бүкүлүп tagzym etdi. ²²Dawut Ornana şeýle diýdi: «Rebbe

gurbanlyk sypasyny gurar ýaly harman ýeriňi ber, ony maňa doly bahasyna sat; şeýtsek, halkyň başyna düşen betbagtçylyk sowlar». ²³Ornan Dawuda şeýle diýdi: «Alaý! Ýakma gurbanlygy üçin öküzleri, odun üçin döwek döwýän gurallary, galla sadakasy üçin bugdaýy – şularyň hemmesini men saňa berýärim». ²⁴Emma Dawut patyşa Ornana şeýle diýdi: «Ýok, men olaryň hemmesini doly bahasyna satyn aljak. Men Reb üçin seniň zadyňy ýöne aljak däl, mugt düşen zady ýakma gurbanlyk berjek däl». ²⁵Şeýdip, Dawut Ornana harman ýeri üçin alty ýüz altyn teňňe töledi. ²⁶Dawut ol ýerde Rebbe gurbanlyk sypasyny gurup, ýakma hem-de salamatlyk gurbanlyklaryny hödürledi. Ol Rebbi ça-gyrdy; Reb ýakma gurbanlyk sypasynyň üstünde gökden ot bilen Dawuda jogap berdi. ²⁷Soňra Reb perişdä buýruk berdi; perişde gyljyyny gynyna saldy.

²⁸Dawut ýabusly Ornanyň harmanynda özüne Rebbiň jogap berendigini gören wagty, şol ýerde sadakalar berdi. ²⁹Çünki Rebbiň Musa tarapyndan çölde gurlan çadyry hem-de ýakma gurbanlyk sypasy şol wagt Gibgondaky seždegähdedi. ³⁰Emma Dawut Hudaýdan soramak üçin onuň öňüne baryp bilmedi, sebäbi ol Rebbiň perişdesiniň gyljyndan gorkýardy.

22-nji bab

¹Onsoň Dawut: «Şu ýerde Beýik Hudaýyň öýi hem-de Ysraýyl üçin ýakma gurbanlyk sypasy bolsun» diýdi.

Dawut ybadathanany gurmaga taýýarlyk görýär

²Dawut Ysraýylda ýaşayan gelmişekleri toplamagy buýrup, Hudaýyň öýüni gurmak üçin daş ýonýan ussalary belledi.

³⁻⁴Dawut derwezeleriň gapylary üçin çüýler we petleler üçin juda köp demir, ölçärden agdyk bürünç, ummasyz köp mukdarda kedr agaçlaryny taýýarlady. Köp möçberdäki bu kedr agaçlaryny Dawuda sidonlylar bilen surlular getirdiler. ⁵Dawut şeýle diýdi: «Oglum Süleýman ýaş hem tejribesiz, Rebbe guruljak öý bolsa biçäk gözle, bütin dünýäde meşhur hem-de şöhratly bolmalydyr. Şonuň üçinem men taýýarlyk görmelidirin». Şeýlelikde, Dawut ölmezinden öň, öýüň gurluşygy üçin taýýarlyk işleriniň uly tapgyryny ýerine ýetirdi.

Dawudyň Süleýmana wesýeti

⁶Onsoň Dawut ogly Süleýmany ýanyna çagyryp, Ysraýyl Hudaýy Rebbe öý gurmaýy oňa wesýet etdi. ⁷Dawut Süleýmana şeýle diýdi: «Oglum, meniň Hudaýym Rebbe öý gurmak niýetim bardy. ⁸Emma maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: „Sen köp gan dökdüň hem-de ýowuz uruşlar alyp bardyň. Maňa öýi sen gurmaly dälisiň, sebäbi sen Meniň huzurymda ýer ýüzünde köp gan dökdüň. ⁹Ine, senden bir ogul dünýä iner; ol asudalykda ýaşar. Men oňa töwregindäki ähli duşmanlaryndan dynclyk bererin. Onuň ady Süleýman bolar, Men onuň döwründe Ysraýyla parahatçylyk ^a hem asudalyk bererin. ¹⁰O! Maňa öý gurar. O! Maňa ogul bolar, Men oňa Ata bolaryn. Men Ysraýylyň üstünden onuň şalyk tagtyny müdimilik berkarar ederin“. ¹¹Indi, oglum, goý, Reb saňa ýar bolsun. Reb sen barada aýdyşy ýaly, Hudaýyň Rebbe öý gurmaklyk

işiň şowuna bolsun. ¹²Hudaýyň Reb seni Ysraýyla hökümdar goýanda, Onuň kanunyny berjaý ederiň ýaly, goý, Reb saňa akyl-paýhas bersin. ¹³Eger Rebbiň Musanyň üsti bilen Ysraýyla tabşyran parzlarydyr hökümlerini berjaý etseň, işiň rowaç bolar. Dözümli hem mert bol; gorkma, ruhdan düşme. ¹⁴Men Rebbiň öýi üçin, uly yhlas bilen bir ýüz ýetmiş müň batman ^b altyn, bir million ýedi ýüz müň batman ^c kümüş, ölçärden agdyk bürünçdir demir, agaçdyr daşlar ýygnadym. Sen bularyň üstüni ýetirmelisiň. ¹⁵⁻¹⁶Eliňde ummasyz işçi güýji bar: daş ýonujylaryň, kerpiç örüjileriň, agaç ussalaryň, san-sajksyz ussat zergärleriň, kümüş, bürünç hem demir ussalaryň bardyr. Indi işe başla, Reb saňa ýar bolar!»

¹⁷Şeýle hem Dawut ogly Süleýmana kömek bermekleri üçin, Ysraýylyň ähli ýolbaşçylaryna şeýle buýruk berdi: ¹⁸«Hudaýyňyz Reb siziň bilen dälmi? Ähli tarapdan size rahatlyk beren Şol dälmi? Ol bu ýurduň ähli ilatyny meniň elime berdi we ýurt Rebbe hem-de Onuň halkyna boýun egdi. ¹⁹Indi bütin kalbyňyz hem janyňyz bilen Hudaýyňyz Rebbi agtaryň! Rebbiň Äht sandygyny hem-de Hudaýyň mukaddes enjamlaryny Rebbe gurlan öýe getireriňiz ýaly, gidin-de, Beýik Hudaýyň mukaddes öýüni guruň».

23-nji bap

Lewileriň wezipeleri

¹Dawut öz durmuşyndan razy bolup, ogly Süleýmany Ysraýyla patyşa etdi.

^a 22:9 **Süleýman... parahatçylyk** – ýewreýçe *Süleýman* we *parahatçylyk* sözleriniň aýdylyşy meňzeşdir.

^b 22:14 **Bir ýüz ýetmiş müň batman** – ýewreýçe *ýüz müň kikkar*. Bu takm. 3450 tonna deňdir.

^c 22:14 **Bir million ýedi ýüz müň batman** – ýewreýçe *bir million kikkar*. Bu takm. 34500 tonna deňdir.

²Dawut Ysraýylyň ähli ýolbaşçylaryny, ruhanylary hem-de lewileri ýanyna çagyrdy. ³Lewileriň otuz we ondan ýokary ýaşlylary hasaba alyndy. Olar jemi otuz sekiz müňdi. ⁴Dawut: «Şolaryň ýigrimi dört müňüsi Rebbiň öýünde hyzmat etmelidirler; alty müňüsi baştutanlar hem kazylar, ⁵dört müňi derwezebanlar, ýene dört müňi meniň öwgi aýtmak üçin ýasan saz gurallarymda Rebbi şöhratlandyrmalydyrlar» diýdi. ⁶Dawut olary Lewiniň Gerşon, Kohat hem-de Merary atly üç ogluna görä toparlara böldi.

Gerşonlar

⁷Gerşonyň ogullary: Ladan bilen Şimgi. ⁸Ladanyň nesilleri: Ýehiýel nowbahar ogy, Zetam, Ýowel – jemi üç, ⁹Şimginiň nesilleri: Şelomot, Hazyýel, Haran – jemi üç. Bular Ladanyň kowumbaşylarydy. ¹⁰Şimginiň nesilleri: Ýahat, Zina, Ýeguş, Beriga – jemi dört. ¹¹Ýahat başy, Ziza indikisidi, ýöne Ýeguş bilen Beriganyň ogullary köp däl, şoňa görä-de, olar bir maşgala hasap edilýärdiler.

Kohatlar

¹²Kohadyň ogullary: Imran, Ýishar, Hebron, Uzyýel – jemi dört. ¹³Imranyň ogullary: Harun bilen Musa. Harun iň mukaddes zatlary bagyş etmäge saýlandy. Şeýlelikde, ol hem onuň ogullary elmydama Rebbiň önünde gurbanlyklar bermelidirler, Oňa hyzmat etmelidirler hem Onuň ady bilen pata bermelidiler. ¹⁴Ýöne Hudaýyň adamy bolan Musa hem onuň ogullary lewileriň tiresine goşuldylar. ¹⁵Musanyň ogullary: Gerşom, Eligezer. ¹⁶Gerşomyň nesli Şebuwal başy. ¹⁷Eligezeriň ogy Rehabýa başy. Eligezeriň başga ogy ýokdur, ýöne Rehabýanyň nesilleri juda köpdü. ¹⁸Ýisharyň nesli Şelomyt başy. ¹⁹Hebronyň nesilleri

Ýeriýa başy, Amarýa indikisi, üçünjisi Ýahazyýal, dördünjisi Ýekamgam. ²⁰Uzyýeliň ogullary: uly ogy Mika we ikinjisi Ýişiya.

Merarylar

²¹Merarynyň ogullary: Mahly, Muşy. Mahlynyň ogullary: Elgazar, Kiş. ²²Elgazar ogulsyz dünýäden ötdi, onuň diňe gyzlary bardy. Olar Kişiň ogullaryna durmuşa çykdylar. ²³Muşynyň ogullary: Mahly, Eder, Ýeremot – jemi üç. ²⁴Ine, şular lewileriň kowumbaşylarydyr we uruglaryna görä hasaba alnandyr. Olar ýigrimi we ondan ýokary ýaşly bolup, Rebbiň öýüne hyzmat etmelidiler. ²⁵Öň Dawut şeýle diýipdi: «Ysraýyl Hudaýy Reb Öz halkyna dynçlyk berdi; Ol Ýerusalimde müdimilik ýaşayar. ²⁶Şeýlelikde, lewiler Rebbiň çadyryny ýa-da Oňa hyzmat üçin ulanylýan beýleki esbaplary ondan-oňa göçürmezler». ²⁷Dawudyň soňky sözlerine görä, lewileriň ýigrimi hem ondan uly ýaşlylarynyň sany şudy.

²⁸Lewiler Rebbiň öýüne hyzmat etmek üçin, Harunyň neslinden bolan adamlaryň ýanynda bolup, şu işleri ýerine ýetirmelidiler: howlulara hem-de otaglara seretmek, mukaddes zatlary arassalamak, Hudaýyň öýüniň hyzmatyndaky her bir işe: ²⁹hödür çöregine, gurbanlyklar üçin berlen saýlama una, petir kökelere, bişirilen sadakalara, zeytun ýagyna garylan sadaka, ybadathana ölçegine we möçberine seretmek. ³⁰Şeýle hem olar her gün ertir-agşam Rebbe şükür edip, öwgüler aýtmalydylar. ³¹Sabat günlerinde, Täze Aý baýramlarynda we beýleki baýramlarda ýakma gurbanlyklar berenlerinde, Rebbe şükür edip, öwgüler aýtmalydylar. Olar bu işleri emr edilen düzgünlere görä hemişe Rebbiň huzurynda ýerine ýetirmelidiler.

³²Rebbe ýüz tutulýan çadyr we mukaddes ýer lewileriň baştutanlygyndady. Olar Rebbiň öýünde hyzmat edýän Harunyň nesillerinden bolan doganlaryna-da esewan bolmalydylar.

24-nji bap

Ruhanylar we olaryň etmeli wezipeleri

¹Harunyň nesilleri hyzmat üçin bölünendir. Harunyň ogullary: Nadap, Abyhu, Elgazar, Ytamar. ²Emma Nadap bilen Abyhu kakalaryndan öň ölüpdiler; olaryň ogly ýokdy. Şoňa görä, Elgazar bilen Ytamar ruhany boldular. ³Dawut Elgazaryň nesli Sadok, Ytamaryň nesli Ahymelek bilen bile ruhanylary borçlaryna görä hyzmat işlerine bölüşdirdi. ⁴Ytamaryň nesline garanda, Elgazaryň neslindäki kowumbaşylar has köpdü. Şoňa görä kowumbaşylaryň baştutanlygynda Elgazaryň nesilleri on alty bölege, Ytamaryň nesilleri sekiz bölege bölünendi. ⁵Adalatly bolmak üçin iki topar hem bije boýunça bölündiler, sebäbi mukaddes çadyra hem-de Hudaýa hyzmat etmeli ýolbaşçylar Elgazaryň nesliniň arasynda-da, Ytamaryň nesliniň arasynda-da bardy. ⁶Lewilerden bolan Netaneliň ogly Şemagýa mürze patyşanyň, ýolbaşçylaryň, ruhany Sadok bilen Abýataryň ogly Ahymelegiň, ruhanylaryň nesilleriniň hem-de lewileriň kowumbaşylarynyň huzurynda bularyň atларыny ýazdy. Elgazar bilen Ytamaryň hersi üçin bir topar saýlanyp alyndy.

⁷Bijesi çykan adamlar bije tertibi boýunça şulardyr: Ýehoýaryp, Ýedaýa, ⁸Harym, Segorym, ⁹Malkyýa, Miýamyn, ¹⁰Hakos, Abyýa, ¹¹Ýeşuwa, Şekanýa, ¹²Elýaşyp, Ýakim, ¹³Hupa, Ýeşebeýap, ¹⁴Bilga, Immer, ¹⁵Hezir, Hapyses,

¹⁶Petahýa, Ezeikiýel, ¹⁷Ýakin, Gamul, ¹⁸Delaýa, Magazýa – jemi ýigrimi dört bije. ¹⁹Olaryň Rebbiň öýüne girmek üçin ýerine ýetirmeli borçlary, ine, şudur. Muny olara Ysraýyl Hudaýy Reb olaryň atasy Harunyň üsti bilen tabşyrypdy.

Lewileriň galan bölegi hyzmata bellenilýär

²⁰Lewiniň nesilleriniň galan urugbaşylary şulardyr: Imranyň nesli Şubaýyl, Şubaýylyň nesli Ýehdeýa. ²¹Rehabýadyň nesli Ýişiyá. ²²Ýisharlardan Şelomot; Şelomodyň nesillerinden Ýahat. ²³Hebronyň nesillerinden ýaş tertibine görä Ýeriýa, Amarýa, Ýahazyýal, Ýekamgam. ²⁴Uzyýeliň neslinden Mika; Mikanyň neslinden Şamyr. ²⁵Mikanyň dogany Ýişiyá, Ýişiyanyň neslinden Zakarýa. ²⁶Merarynyň nesillerinden Mahly, Muşy. Ýagazyýanyň ogullaryndan Beno. ²⁷Merarynyň nesillerinden Ýagazyýa, Beno, Şoham, Zakur, Ibri. ²⁸Mahlynyň nesillerinden Elgazar; onuň ogly ýokdur. ²⁹Kişden Ýerahmeýel. ³⁰Muşynyň nesillerinden Mahly, Eder, Ýerimot. Şular uruglaryna görä Lewiniň nesilleridir. ³¹Garyndaşlary bolan Harunyň nesilerinde bolşy ýaly, bular hem Dawut patyşanyň, Sadokdyr Ahymelegiň, ruhanylardyr lewileriň kowumbaşylarynyň önünde bije atdylar. Olaryň kowumbaşylar bolan ýaş garyndaşlary hem şeýle etdiler.

25-nji bap

Ybadathana sazandalary

¹Dawut hem-de goşun baştutanlary Asafyň, Heýmanyň hem-de Ýedutunyň ogullaryny hyzmat işi üçin bölüp aýyrdylar. Olar lira, arfa hem kimwal çalyň pygamberlik etmelidiler. Hyzmat

işini ýerine ýetirenler şulardyr: ²Asafyň ogullaryndan: Zakur, Ýusup, Netanýa, Asarela. Bular patyşanyň emrine görä pygamberlik eden Asafyň ogullarydy we onuň garamagyndadylar. ³Ýedutunyň ogullaryndan: Gedalya, Seri, Işaya, Şimeý^a, Haşabýa, Matytýa – jemi alty. Olar Rebbe lira bilen öwgi aýdyp, Ony şöhratlandyryp pygamberlik edýän kakalary Ýedutunyň garamagyndadylar. ⁴Heýmanyň ogullary: Bukyýa, Matanýa, Uzyýel, Şebuwal, Ýerimot, Hananýa, Hanany, Eliýata, Gidaly, Romamty Gezer, Ýoşbekaşa, Malloty, Hotyr, Mahazyýot. ⁵Şularyň hemmesi patyşanyň görgüri Heýmanyň ogullarydyr. Bu ogullar Hemana ony beýik etmek üçin, Hudaýyň beren wadasy bilen berlipdi. Hudaý oňa on dört ogul bilen üç gyz berdi. ⁶Bularyň bary kakalarynyň garamagynda Rebbiň ybadathanasynda kimwal, arfa hem lira çalyp, aýdym aýdýardylar. Asaf, Ýedutun we Heýman patyşanyň buýrugy astyndadylar. ⁷Bular hem-de bularyň Rebbiň önünde aýdym aýtmaklyga türgenleşdirilen garyndaşlarynyň bu işe ussatlary iki ýüz segsen sekiz adamdy. ⁸Olaryň uludan-kiçä, halypadan-şägirde çenli bary borçlary üçin bije atdylar. ⁹Birinji bije Asafyň neslinden Ýusuba düşdi; ikinji Gedalya; doganlary we ogullary bilen on iki adam; ¹⁰üçünji Zakura; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹¹dördünji Ýezer^b; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹²bäşinji Netanýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹³altynjy Bukyýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹⁴ýedinji

Ýesarela^c; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹⁵sekizinji Ýeşagýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹⁶dokuzynjy Matanýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹⁷onunjy Şimgä; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹⁸on birinji Azarel^d; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ¹⁹on ikinji Haşabýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁰on üçünji Şubaýyla; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²¹on dördünji Matytýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²²on bäşinji Ýerimot; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²³on altynjy Hananýa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁴on ýedinji Ýoşbekaşa; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁵on sekizinji Hanana; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁶on dokuzynjy Mallota; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁷ýigriminji Eliýata; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁸ýigrimi birinji Hotyra; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ²⁹ýigrimi ikinji Gidalta; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ³⁰ýigrimi üçünji Mahazyýota; ogullary we doganlary bilen on iki adam; ³¹ýigrimi dördünji Romamty Gezere düşdi; ogullary we doganlary bilen on iki adam.

26-njy bap

Rebbiň öýüniň derwezbanlary

¹Derwezbanlaryň bölümleri şulardyr: koralardan Asafyň ogullaryndan bolan Koreniň ogly Meşelemýa. ²Meşelemýanyň

^a 25:3 Bu söz käbir golýazmalarda ýok.

^b 25:11 *Ýezer* – 25:3-de *Seri* diýip duş gelýär.

^c 25:14 *Ýesarela* – bu at 25:2-de *Asarela* diýip duş gelýär.

^d 25:18 *Azarel* – bu at 25:4-de *Uzyýel* diýip duş gelýär.

ogullary: nowbahar ogly Zakarýa, ikinjisi Ýedigaýel, üçünjisi Zebadýa, dördünjisi Ýatnyýel, ³bäşinjisi Eýlam, altynjysy Ýehohanan, ýedinjisi Elýogeýnaý. ⁴Obededomyň ogullary: nowbahar ogly Şemagýa, ikinjisi Ýehozabat, üçünjisi Ýowa, dördünjisi Sakar, bäşinjisi Netanel, ⁵altynjysy Emiýel, ýedinjisi Ysakar, sekizinjisi Pegullataý. Obededomy Hudaý ýalkapdy. ⁶Şemagýadan hem birnäçe ogul dünýä indi; başarjaň adamlar bolandyklary üçin, olar öz uruglaryna baş boldular. ⁷Şemagýanyň ogullary: Otny, Repaýyl, Obet, Elzabat; olaryň doganlary Elihu bilen Semakýa hem başarjaň adamlardy. ⁸Obededomyň ogullary, agtyklary hem-de olaryň doganlary hyzmat işine ökde altmyş iki adamdy. ⁹Meşelemýanyň başarjaň ogullarydyr doganlary on sekiz adamdy.

¹⁰Merary kowumyndan bolan Hosanyň ogullary: baştutan Şimri. Ol nowbahar ogul bolmasa-da, kakasy ony baştutan edipdi. ¹¹Ikinjisi Hilkiýa, üçünjisi Tebalýa, dördünjisi Zakarýa. Hosanyň ogullarynyň hem doganlarynyň jemi sany on üçdür.

¹²Ine, kowumbaşylaryna görä derwezebanlaryň bölümleri şulardyr. Olar hem öz doganlary ýaly Rebbiň öýünde hyzmat etmäge borçludylar. ¹³Olar öz kowumlaryna görä uly-kiçä deňlik edip, derwezeleri üçin bije atdylar. ¹⁴Gündogar tarapdaky derweze Şelemýanyň bijesine düşdi. Onuň ogly parasatly geňeşçi Zakarýa üçin hem bije atyldy; onuň bijesine demirgazyk tarapdaky derweze düşdi. ¹⁵Obededomyň bijesine günorta tarapdaky derweze, onuň ogullaryna bolsa ammar jaýy düşdi. ¹⁶Şupym bilen Hosa ikisine günbatar tarapdaky, ýokary galýan ýoldaky Şalleket derwezesi düşdi. Garawulçylyk nobatma-nobat bellenenidi.

¹⁷Gündogar tarapdaky derwezede her gün alty lewi, demirgazyk hem günorta tarapdaky derwezeleriň hersinde her gün dört lewi durýardy, ammar jaýynda bolsa iki-ikiden durýardylar. ¹⁸Günbatar tarapdaky howluda – ýolda dört adam, howly üçinem iki adam bellenenidi. ¹⁹Şular Kora hem-de Merary kowumlaryndan bolan derwezeban bölümleridi.

Hazynaçylar

²⁰Hudaýyň öýüniň hazynalary hem-de berlen sadakalaryň hazynalary beýleki lewileriň garamagyndady. ²¹Gerşomyň ogly Ladanyň neslinden Ýehiýel urugbaşy boldy. ²²Ýehiýeli, onuň ogullary we doganlary Zetam bilen Ýowel Rebbiň öýüniň hazynalaryna garardylar.

²³Imramlaryň, ýisharlaryň, hebronlaryň, uzyýelleriň nesillerinden, ²⁴Musanyň ogly Gerşomyň neslinden Şebuwal hazynalaryň başlygydy. ²⁵Onuň Elgezer tarapdan garyndaşlary şulardyr: Eligezeriň ogly Rehabýa, Rehabýanyň ogly Işaya, Ýeşagýanyň ogly Ýoram, Ýoramyň ogly Zikri, Zikriň ogly Şelomyt. ²⁶Şelomyt bilen onuň garyndaşlary Dawut patyşa, urugbaşylar, ýüzbaşylardyr müňbaşylar hem-de beýleki goşunbaşylar tarapyndan bagyş edilen hazynalaryň baştutanlary boldular. ²⁷Rebbiň öýüni saklamak üçin, olar uruşlarda alnan oljalardan ol ýere sadakalar bererdiler. ²⁸Şeýle hem Şamuwel görgür, Kişiň ogly Şawulyň, Neriň ogly Abneriň, Seruýanyň ogly Ýowabyň bagyş eden zatlary, umuman, bagyş edilen zatlaryň ählisi Şelomyt bilen onuň garyndaşlarynyň gözegçiligi astyndady.

Beýleki lewileriň wezipeleri

²⁹Ýisharyň nesillerinden Konanýa hem-de onuň ogullary Ysraýylyň

jemgyýetçilik işlerine baştutanlar, kazy-lar hökmünde bellenipdiler. ³⁰Hebronyň nesillerinden Haşabýa hem-de onuň garyndaşlary – başarjaň adamlaryň bir müň ýedi yüzüsi Iordanyň günbatarynda ýaşaýan ysraýyllaryň Rebbiň ähli hyzmatlaryna hem-de patyşanyň gullugyna bellenipdiler. ³¹Ýeriýa hebronlaryň baştutanydy. Dawudyň patyşalygynyň kyrkynjy ýylynda olaryň nesil daragtlaryna seredildi. Şonda Gilgatdaky Ýazerde hebronlaryň arasyndan edermen adamlar tapyldy. ³²Oly hem-de olaryň garyndaşlaryny – jemi iki müň ýedi yüz sany urugbaşylar bolan edermen adamy Dawut patyşa Hudaýyň hem-de patyşanyň işlerini etmek üçin rubenleriň, gatlaryň hem-de gündogardaky manaşa tiresiniň baştutany edip goýdy.

27-nji bap

Harby bölümler

¹Ysraýyllaryň, olaryň kowumbaşylarynyň, münbaşylarydyr ýüzbaşylarynyň hem-de beýleki emeldarlarynyň sanawy aşakdaky ýalydyr. Olar aýba-aý gelip, bölümleriň ähli işlerinde patyşa gulluk edýärdiler. Her bölümde ýigrimi dört müň adam bardy.

²Birinji aý üçin birinji bölüme Zabyýeliň ogly Ýaşobgam ýolbaşçylyk edýärdi. Onuň bölümünde ýigrimi dört müň adam bardy. ³Ol Peresiň neslindedir; ol birinji aý üçin ähli goşunbaşylaryň başlygydy. ⁴Ikinji aý üçin bellenen bölüme ahowa urugyndan bolan Dodaý ýolbaşçylyk edýärdi. Bölümiň baş serkerdesi Miklotdy; bölümde ýigrimi dört müň adam bardy. ⁵Üçünji aý üçin bellenen bölüme üçünji bir goşunbaşy – ruhany Ýehoýadanyň ogly Benaýa ýolbaşçylyk edýärdi; bölümde ýigrimi

dört müň adam bardy. ⁶«Otuz ýigidiň» edermen esgeri hem-de baştutany Benaýadyr. Onuň ogly Emizabat onuň bölümüniň baş serkerdesidi. ⁷Dördünji aý üçin bellenen bölüme Ýowabyň dogany Asahel ýolbaşçylyk edýärdi. Ondan soň ogly Zebadýa boldy; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ⁸Bäşinji aý üçin bellenen bölümiň goşunbaşysy Ýyzranyň nesli Şamhutdy; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ⁹Altynjy aý üçin bellenen bölüme tekowaly Ikeşiň ogly Yra ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ¹⁰Ýedinji aý üçin bellenen bölüme efraýmylardan pelonly Heles ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ¹¹Sekizinji aý üçin bellenen bölüme Zeranyň nesli huşaly Sibekay ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ¹²Dokuzynjy aý üçin bellenen bölüme benýaminlerden anatotly Abygezer ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ¹³Onunjy aý üçin bellenen bölüme Zeranyň nesli netopaly Mahraý ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ¹⁴On birinji aý üçin bellenen bölüme Efraýymyň neslinden pırgatonly Benaýa ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy. ¹⁵On ikinji aý üçin bellenen bölüme Otniýeliň neslinden netopaly Helday ýolbaşçylyk edýärdi; onuň bölümünde-de ýigrimi dört müň adam bardy.

Tirebaşylar

¹⁶Ysraýyl tirebaşylary şulardyr: Zikriň ogly Eligezer – rubenleriň baştutany; Magakanyň ogly Şepatýa – şimgonlaryň baştutany; ¹⁷Kemuwalyň ogly

Haşabýa – lewileriň baştutany; Sadok – Harun nesliniň baştutany; ¹⁸Dawudyň garyndaşlaryndan Elihu – ýahudalaryň baştutany; Mikaýylyň ogy Omry – ysakarlaryň baştutany; ¹⁹Abadýanyň ogy Ýyşmagýa – zebulunlaryň baştutany; Azryýeliň ogy Ýerimot – naftalylaryň baştutany; ²⁰Azazýanyň ogy Hoşeýa – efraýımlaryň baştutany; Pedaýanyň ogy Ýowel günbatardaky manaşa tiresiniň baştutany; ²¹Zakarýanyň ogy Ydo – Gilgatda oturýan manaşa tiresiniň baştutany; Abneriň ogy Ýagsýýel – benýaminleriň baştutany; ²²Ýerohamyň ogy Azarel – danlaryň baştutany. Şular Ysraýyl tireleriniň baştutanlarydy.

²³Ýigrimi hem-de ondan kiçi ýaşlylary Dawut hasaba almandy, sebäbi Reb Ysraýyly gökdäki ýyldyzlaryň sany kimin köpeltmegi wada edipdi. ²⁴Seruýanyň ogy Ýowap ilat ýazuwyny geçirmäge girişenem bolsa, ol bu işi ahryryna çenli alyp gitmedi. Sebäbi munuň üçin Ysraýyla Rebbiň gahary geldi. Şeýdip, soňkular Dawut patyşanyň taryh kitabyna girizilmedi.

Dawudyň patyşalygynyň baştutanlary

²⁵Adyýeliň ogy Azmawet patyşanyň hazynaçysydy. Ýurduň, şäherleriň, obalaryr galalaryň hazynaçysy bolsa Uzyýanyň ogy Ýonatandy. ²⁶Ýer işi üçin ekin meýdanlarynda işleýänlere Kelubyň ogy Ezri baştutanlyk edýärdi. ²⁷Ramaly Şimgi üzüm baglaryna, şepamly Zabdy üzüm baglaryndaky şerap ammarlaryna, ²⁸gederli Bagalhanan günbatar baýyrylykdaky zeýtun hem-de ýabany injir agaçlaryna, Ýogaş ýag ammarlaryna garaýardy. ²⁹Şaronly Şitraý Şarondaky iri mallara, Adlaýyň ogy Şapat jülgeledäki iri mallara, ³⁰ysmaýyl

urugyndan bolan Obyl düýelere, meronotly Ýehdeýa eşeklere, ³¹hagarly Ýazyz dowarlara garaýardy. Şularyň hemmesi Dawut patyşanyň mülklerine gözegçilik eden adamlardy.

³²Dawudyň daýysy Ýonatan geňeşçidi; ol paýhasly adamdy hem-de kätipdi. Hakmonynyň ogy Ýehiýel patyşanyň ogullaryna seredýärdi. ³³Ahytopel patyşanyň geňeşçisidi, arky urugyndan bolan Huşaý patyşanyň dostudy. ³⁴Ahytopelden soň Benayanyň ogy Ýehoýada we Abýatar geňeşçi boldy. Patyşa goşunynyň serkerdesi bolsa Ýowapdy.

28-nji bap

Dawut ybadathananyň gurluşygy barada maslahat berýär

¹Dawut Ysraýylyň ähli baştutanlaryny: tirebaşylary, patyşa gullugyndaky bölümleriň goşunbaşylaryny, müňbaşylardy ýüzbaşylary, patyşanyň hem-de ogullarynyň mülklerine, mallaryna seredýänleriň baştutanlaryny, köşk emeldarlaryny, edermen esgerleri we batyr ýigitleriň ählisini Iýerusalime toplady. ²Dawut patyşa turdy-da, olara şeýle diýdi: «Doganlarym, halkym, maňa gulak asyň! Men Hudaýymyzyň aýak kürsüsi bolan Rebbiň Äht sandygyny goýmak üçin öý gurmak niýetim bardy; onuň üçin taýýarlygam gördüm. ³Ýöne Hudaý maňa: „Maňa öyi sen gurmarsyň, sebäbi sen uruş adamysyň, sen gan dökdüň“ diýdi. ⁴Ýöne ebedilik patyşa bolmagym üçin, Ysraýyl Hudaýy Reb kakamyň maşgalasynyň arasyndan meni saýlady. Ol Ýahudany baştutan saýlady, Ýahudanyň neslinden kakamyň maşgalasyny saýlady. Bütin Ysraýyla patyşa etmekde kakamyň ogullarynyň arasyndan men Onuň göwnünden turdum. ⁵Ol

maňa köp ogul berdi; menden soň Rebbiň patyşalygyny dolandyryp, Ysraýyla patyşa etmek üçin. Ol köp ogullarymyň arasyndan Süleýmany saýlap-seçdi. ⁶Ol maňa şeýle diýdi: „Ogluň Süleýman Maňa ybadathana hem-de howlular gurmaly adamdyr. Çünki Men ony Özüme ogul saýladym, Menem onuň Atasy bolaryn. ⁷Ol Meniň buýrukdyr hökümlerimi häzirkisi ýaly gysarnyksyz berjaý etmegini dowam etdirse, Men onuň patyşalygyny ebedileşdirerin“. ⁸Indi, tutuş Ysraýylyň, Rebbiň jemagatynyň gözüniň alnynda, Hudaýa eşitdirip, men saňa Hudaýymyz Rebbiň ähli buýruklaryny ýerine ýetirmegi buýurýaryn. Şeýtseňiz şu eşretli topragyň eýesi bolarsyňyz we ony özüňizden soň nesilleriňize baky miras goýarsyňyz. ⁹Süleýman, oglum, sen bolsa ataňyň Hudaýyny tana, Oňa ak ýürekden höwes bilen gulluk et. Çünki Reb her bir kalby synaýandyr hem ähli niýet-hyýallary bilýändir. Ony agtarsaň taparsyň, ýöne terk edäýseň welin, Ol senden müdimilik ýüz öwrer. ¹⁰Ine, sekret, mukaddes öý gurmak üçin Reb seni saýlady. Berk dur-da, işi ýerine ýetir».

¹¹Soňra Dawut ogly Süleýmana öýüň eýwanyňyň, jaýlaryňyň, hazynalaryňyň, üstküdir içki otaglaryň, Äht sandygyň gapagynyň nusgasyny berdi. ¹²Şeýle hem ol göz önünde tutan ähli işleriniň: Rebbiň öýüniň howlularynyň, onuň töwereginde bolmaly jaýlaryň, Hudaýyň öýüniň hazynalarynyň hem-de berlen sadakalarydyr hazynalary, ¹³ruhanylar hem-de lewiler toparlarynyň, Rebbiň öýünde berjaý edilmeli hyzmat işleriniň, Rebbiň öýünde ulanyljak esbaplaryň, ¹⁴her bir iş üçin gerek boljak altyndyr kümüş esbaplara sarp ediljek altynyň hem-de kümüşüň agramynyň, ¹⁵altyn çyradanlara we çyralara sarp ediljek

altynyň, altyn çyradanlardyr çyralaryň her birine sarp ediljek altynyň agramynyň, kümüşden ediljek çyradana we çyra sarp ediljek kümüşüň agramynyň hersiniň ulanylyşyna görä, ¹⁶hödür çöregi üçin ulanyljak her bir altyn hantagta sarp ediljek altynyň agramynyň, kümüş sekiler üçin kümüşüň agramynyň, ¹⁷sap altyndan ediljek çarşaklara, legenlere, küyzelere, jamlara sarp ediljek altynyň agramynyň, kümüş jamlara sarp ediljek kümüşüň agramynyň, ¹⁸ýakymly ysly tütetgi sypasy üçin sarp ediljek sap altynyň agramynyň, ganatlaryny ýaýyyp, Rebbiň Äht sandygyňyň büräp oturan keruplar üçin altyn arabanyň teswirini berdi.

¹⁹Soňra Dawut patyşa: «Şularyň barynyň nusgalary maňa Reb tarapyndan ýazuw üsti bilen berildi» diýdi. ²⁰Dawut ýene ogly Süleýmana şeýle diýdi: «Güýçli hem mert bol, işe başla! Gorkma, aljyrama, çünki meniň Hudaýym Hökmürowan Reb seniň bilendir. Rebbiň öýüniň hyzmat işleriniň ählisi tamamlanman, Ol seni taşlamaz, terk etmez. ²¹Ine, şular Hudaýyň öýüniň ähli hyzmatyny ýerine ýetirmeli ruhanylardyr lewileriň toparlarydyr. Şu işleriň ählisi üçin başarnykly döwtalaplaryň hemmesi seniň ýanynda bolar. Yolbaşçylardyr ähli halk hem seniň diýeniň bilen bolar».

29-njy bap

Ybadathananyň gurluşygy üçin sadakalar

¹Dawut halka şeýle diýdi: «Hudaýyň saýlany, oglum Süleýman heniz ýaş hem tejribesiz, edilmeli iş bolsa ulý. Çünki ybadathana ynsan üçin dälde, Hökmürowan Reb üçindir. ²Men güýjümiň ýetdiginden Hudaýymyň öýi üçin altyndan ýasalmary zatlar

üçin – altyn, kümüşden ýasalmaly zatlar üçin – kümüş, bürünçden ýasalmaly zatlar üçin – bürünç, demirden ýasalmaly zatlar üçin – demir, agaçdan ýasalmaly zatlar üçin – agaç, köp möçberde hakyk hem-de oturtma daşlar, bezeg daşlary, dürli reňkli daşlar, gymmatbaha daşlaryň ähli görnüşini we köp möçberde mermer taýýarlady. ³Üstesine-de, Hudaýymyň öýüne bolan söýgim sebäpli, mukaddes ybadathana üçin şu taýýarlan zatlarymdan daşary meniň öz hususy altyn hem kümüş hazynam bar. Men şony-da Hudaýymyň öýüne berdim. ⁴Ol baş mün batman ^a Opyr altynnyndan, ybadathananyň diwarlarynyň ýüzüne çayar ýaly on iki mün batman ^b ýokary hilli kümüşden ybaratdyr. ⁵Hünärmentleriň etjek her işi üçin, altyn zatlar üçin altyn, kümüş zatlar üçin kümüş berýärim. Kim bu gün meýletinlik bilen zat hödür edip, özüni Rebbe bagyş etjek?»

⁶Soňra urugbaşylardyr tire baştutanlary, münbaşylardyr ýüzbaşylar, şa gullugyndaky baştutanlar meýletin gurbanlyklar berdiler. ⁷Olar Hudaýyň ybadathanasynyň hyzmaty üçin sekiz mün baş ýüz dört batman ^c altyn, on ýedi mün batman ^d kümüş, otuz mün batman ^e bürünç hem-de bir ýüz ýetmiş mün batman ^a demir berdiler. ⁸Kimde gymmatbaha daşlar bar bolsa, olary Rebbiň ybadathanasynyň hazynasy üçin gerson urugyndan Ýehiýele tabşyrdylar. ⁹Adamlar gaty şatlandylar, çünki olar

Rebbe beren zatlaryny meýletinlik bilen, çyn ýürekden beripdiler. Dawut patyşa hem gaty şatlandy.

Dawudyň dilegi

¹⁰Soň Dawut tutuş halkyň önünde Rebbi alkyşlap, şeýle diýdi: «Eý, Atamyz Ysraýyl Hudaýy Reb, Saňa ezelden ebedä çenli alkyş bolsun! ¹¹Beýiklik, güýç-gudrat, şöhrat, ýeňiş hem belentlik Seniňkidir, gökdäki hem ýerdäki zatlaryň hemmesi Seniňkidir; patyşalyk hem Seniňkidir, ýa Reb! Sen ählisinden belentsiň. ¹²Baýlyklardyr sylag-hormat Senden gelýär, Sen ählisiniň üstünden höküm sürýärsiň. Güýç hem kuwwat Seniň eliňdedir. Ähli zady belent ýa-da kuwwatly etmek Seniň eliňdedir. ¹³Indi, eý, Hudaýymyz biz Saňa minnetdarlyk bildirýäris, Seniň şöhratly adyňa alkyş okaýarys.

¹⁴Ýöne şunuň ýaly meýletin zat hödür-lär ýaly men kim, meniň halkym kim? Bize ähli zat Senden gelýär; Saňa Öz beren zadyňdan yzyna berýäris. ¹⁵Biz Seniň önünde ata-babalarymyz ýaly gelmişek hem-de mysapyrdyrys. Biziň ýerdäki durmuşymyz edil kölege ýalydyr, umytsyzdyr. ¹⁶Eý, Hudaýymyz Reb, Seniň mukaddes adyňa öý gurmak üçin taýýarlan şu bolçulyklarymyzyň hemmesini Sen berdiň; olaryň bary Seniň Özüňkidir. ¹⁷Seniň kalby synaýandygyňy we kalby päkligi halaýandygyňy men bilýärim, eý, Hudaýym! Şu zatlaryň

^a 29:4 *Baş mün batman* – ýewreýçe üç mün kikkar. Bu takm. 100 tonna deňdir.

^b 29:4 *On iki mün batman* – ýewreýçe ýedi mün kikkar. Bu takm. 240 tonna deňdir.

^c 29:7 *Sekiz mün baş ýüz dört batman* – ýewreýçe baş mün kikkar on mün darik. Bu 170 tonnadan gowrakdyr.

^d 29:7 *On ýedi mün batman* – ýewreýçe on mün kikkar. Bu takm. 340 tonna deňdir.

^e 29:7 *Otuz mün batman* – ýewreýçe on sekiz mün kikkar. Bu takm. 610 tonna deňdir.

^a 29:7 *Bir ýüz ýetmiş mün batman* – ýewreýçe ýüz mün kikkar. Bu takm. 3400 tonna deňdir.

hemmesini men öz päk kalbym bilen meýletin berdim. Häzir men Seniň şu ýere ýygnanan halkyňň meýletinlik hem şatlyk bilen sadaka berýändigini görýärim. ¹⁸Eý, Ybraýymyň, Yshagyň, Ysraýylyň, biziň ata-babalarymyzyň Hudaýy, Öz halkyňň kalbynda şeýle niýetleri baky sakla, olaryň kalbyny Özüňe tarap öwür. ¹⁹Seniň tabşyryklaryň, düzgünleriň, parzlaryň – şularyň hemmesini berjaý eder ýaly, meniň taýýarlyk gören ybadathanamy gurary ýaly, oglum Süleýmana sadyk ýürek ber». ²⁰Soň Dawut tutuş halka: «Hudaýyňyz Rebbe alkys okaň» diýip ýüzlendi. Tutuş halk öz ata-babalarynyň Hudaýy Rebbe alkys okadylar. Olar baş egip, Rebbe sežde, patyşa-da tagzym etdiler.

²¹Ertesi gün olar Rebbe müň öküž, müň goç, müň guzy, içgi sadakalaryny hem-de tutuş Ysraýyl üçin ençeme sadakalar berdiler. ²²Olar şol gün Rebbiň önünde uly şatlyk-şagalaň bilen iýip-içdiler.

Süleýman patyşalyga bellenilýär

Dawudyň ogly Süleýmany ikilenç patyşa etdiler. Ony Rebbe hökümdarlyga, Sadogy hem ruhanylyga belledi.

²³Kakasy Dawudyň patyşalygyny miras alyp, Süleýman Rebbiň beren tagtynda oturdy. Onuň işi rowaç aldy, tutuş Ysraýyl oňa eýerdi. ²⁴Ähli nökerler, batyr ýigitler, Dawudyň ähli ogullary Süleýmana wepaly bolmaga wada berdiler. ²⁵Reb tutuş Ysraýylyň gözüniň alnynda Süleýmany belende göterdi we heniz Ysraýylda hiç bir patyşanyň eýe bolmadyk şalyk belentligini oňa berdi.

Dawudyň ölümi

²⁶Şeýdip, Ýyşaýyň ogly Dawut tutuş Ysraýyla şalyk etdi. ²⁷Ol Ysraýylda jemi kyrk ýyl şalyk sürdi. Ol şonuň ýedi ýylyny Hebronda, otuz üç ýylyny bolsa Iýerusalimde geçirdi. ²⁸Dawut ýaşı birçene baryp, garrap, mal-döwletdir şöhratdan doýup dünýäden ötdi. Onuň ýerine ogly Süleýman patyşa boldy. ²⁹Dawut patyşanyň eden işleri başdan-aýak Şamuwel görgüriň, Natan pygamberiň we Gat görgüriň kitabyn-da ýazylandyr. ³⁰Bu kitaplarda onuň nähili şalyk sürendigi, güýç-kuwwatynyň neneňsi bolandygy, onuň hem-de Ysraýylyň başdan geçiren wakalary we dünýäniň ähli patyşalary hakyn-da ýazylandyr.

